

CEIP JOSÉ GARCÍA PLANELLS
Manises

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA **2n PRIMÀRIA CURS 2020-21**

Basada en la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMQE). A més a més, tindrem en compte les concrecions del currículum de dita llei; a nivell nacional el RD 126/2014, de 28 de Febrer i a nivell autonòmic del Decret 108/2014, de 4 de juliol del Consell pel qual s'estableixen les ensenyances mínimes de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana

Realitzada per:	Revisada per:
Equip Docent 2n CURS	Cap d' estudis:
Data: 09/09/20	Data: 15/01/21

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
1.1. Justificació.....	4
1.2 Contextualització.....	5
2. OBJECTIUS DE L'ETAPA VINCULATS AMB L'ÀREA.....	12
3. COMPETÈNCIES.....	15
3.1. Contribució de l'àrea de Ciències socials a l'adquisició de les competències.....	17
3.2 Contribució de l'àrea de Ciències de la Naturalesa a l'adquisició de les competències.....	19
3.3 Contribució de l'àrea de Castellano a l'adquisició de les competències.....	20
3.4 Contribució de l'àrea de Llengua i literatura a l'adquisició de les competències.....	23
3.5 Contribució de l'àrea de Matemàtiques a l'adquisició de les competències.....	27
3.6 Contribució de l'àrea de Valors Socials i Cívics a l'adquisició de les competències.....	28
3.7 Contribució de l'àrea de Plàstica al desenvolupament de les competències bàsiques.....	33
4. CONTINGUTS.....	36
4.1 Ciències Socials.....	36
4. 2 Ciències Naturals.....	37
4.3 Castellano.....	134
4.4 Àrea de Llengua i literatura.....	140
4.5 Matemàtiques.....	148
4.6. Valors socials i cívics.....	152
4.7 Educació artística.....	154
5. UNITATS DIDÀCTIQUES.....	158
5.1. Distribució temporal de les unitats (Temporització).....	158
6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.....	162
6.1 Metodologia general i específica.....	162
6.2. Recursos Didàctics i Organitzatius.....	163
6.3 Metodologia en cas de confinament.....	164
7. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT.....	165
7.1. Criteris d'avaluació- Instruments d'avaluació.....	165
7.2. Criteris de qualificació.....	176

7.3 Activitats de reforç i ampliació.	178
8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.	179
8.1 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu:	179
8.2 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat de compensació educativa:	179
8.3 Activitats complementàries.	180
9. ELEMENTS TRANSVERSALS.	181
9.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.	181
9.2 Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.	182
9.3 Educació cívica i constitucional i igualtat efectiva entre homes i dones.	183
9.4 Emprenedoria.	184
10. AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ	185

1. INTRODUCCIÓ.

1.1. Justificació.

La present Programació Didàctica es regula per l'establert en:

- La Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig, modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa. (LOMQUE).
- Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículo básico de la Educación Primaria.
- Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel que s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària en la Comunitat Valenciana.
- Decret 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel que es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol.
- Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifiquen el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'establí el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.
- Resolució de 17 de juliol de 2020, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Infantil de 2ⁿ cicle i Ed.Primària durant el curs 2020-21.

Tal com queda reflectit en l'article 91 de la Llei orgànica d'Educació 2/2006 (LOE), i no modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa, en la qual es basa la present programació, es concreten les funcions del professorat i s'estableix com a responsabilitat del docent "la programació i l'ensenyament de les àrees, matèries i mòduls que tinguen encomanats".

Així mateix, segons l'article 12.1 del Decret 108/2014: Elaboració, supervisió i avaluació de les programacions didàctiques. En educació primària, la planificació de la programació docent de cada àrea serà de curs. En conseqüència, les programacions didàctiques seran elaborades per l'equip docent conformat pels mestres i mestres que impartisquen docència en el respectiu curs de l'etapa, coordinats per la direcció d'estudis o qui tinga atribuïdes les seues funcions, i atesa la necessària coordinació entre les diferents àrees. Per últim, al DECRET 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, estableix:

ANNEX: Modificació del Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

Article 5. Horari.

1. Amb l'objectiu d'oferir una major flexibilitat a la jornada lectiva, l'horari lectiu setmanal permet als centres educatius programar en sessions d'entre 45 minuts i 60 minuts i, a més, es possibilita l'aplicació de projectes d'innovació pedagògica, projectes de contingut competencial, interdisciplinaris i tasques d'equips,

dins del marc de l'autonomia que els centres tenen reconeguda en la llei d'educació vigent.

2. e) Els períodes lectius setmanals de lliure disposició es poden assignar a diverses àrees o a projectes interdisciplinaris, els objectius dels quals siguen assegurar a l'alumnat l'adquisició de les competències i els objectius del currículum, especialment a millorar la competència comunicativa oral de l'alumnat; a aquest darrer aspecte no es dedicarà menys d'1 hora. La distribució d'aquests períodes lectius no podrà ser aplicada a una sola àrea.

5. Per fomentar la innovació i promoure l'autonomia dels centres, la programació didàctica es pot dur a terme mitjançant projectes específics, com ara, treball per projectes, per àmbits, interdisciplinars, adreçats a millorar l'èxit escolar que assegurin a l'alumnat l'adquisició de les competències i els objectius del currículum. Aquests projectes han de tractar, com a mínim, els aspectes següents:

- a) L'assignació dels elements del currículum de més d'una de les àrees establertes en la normativa vigent.
- b) L'avaluació del projecte.
- c) La concreció de la càrrega horària del projecte i la distribució d'aquesta.

1.2 Contextualització

Aquesta programació va dirigida als alumnes de **2n d'educació primària del CEIP. José García Planells de Manises**. Està dirigida als 3 grups que formen el nivell educatiu.

1.2.1 La localitat

Manises està ubicada en la comarca de l'Horta Sud. Es tracta d'una ciutat on la majoria de les famílies es dediquen al sector industrial i de servicis.

A efectes administratius, polítics i de servicis, pertany als municipis històricament valenciano-parlants o de predomini lingüístic valencià, segon la "Llei d'ús i ensenyament del valencià". Però donat el gran nombre d'emigrants i de famílies joves provinents d'altres municipis, Manises es un municipi valencianoparlant molt castellanitzat.

Dins de la localitat, el C.E.I.P. José García Planells es situa entre el nucli antic i el Barri San Francesc, zona urbanitzada recentment amb vivendes adossades. Per això, ha variat el cens de l'alumnat, que ha passat d'un predomini de famílies procedents de la immigració d'altres comunitats castellanoparlants, a famílies procedents de Manises, València i d'altres municipis limítrofes.

L'escola està situada al nord-est del poble, a la part més elevada del municipi, a pocs metres del riu Túria i de l'autovia (BYPASS) que comunica amb les autovies de Barcelona, Alacant i Madrid i molt a prop de l'aeroport, per tot això es tracta d'un espai molt transitat.

La barriada esta formada per:

- Edificis d'antiga construcció ocupades principalment per gent de classe mitjana baixa i immigrants.
- Les vivendes socials ocupades principalment per gent amb pocs recursos i persones d'ètnia gitana.
- Vivendes unifamiliars que formen una zona residencial nova habitada per persones amb un nivell sociocultural mitjà alt
- L'alumnat del col·legi és molt divers d'un nivell majoritàriament socioeconòmic mitjà.
- Caldrà compensar les desigualtats i millorar les competències dels nostres alumnes més desafavorits des de l'educació inclusiva.
- Que la presència del riu Túria i el Parc del Túria planteja la necessitat de fomentar el respecte i el compromís amb el medi ambient.
- La quantitat de trànsit a la zona planteja la necessitat de millorar el comportament vial dels nostres alumnes.
- El barri té un nivell sociocultural mitjà amb un gran nombre de famílies amb estudis mitjans. Algunes famílies presenten un o dos cònjuges en situació d'atur , de manera que és un aspecte per a ser conscient de les dificultats econòmiques per les quals passen aquestes famílies. Factor que es pren en consideració a l'hora de demanar material, llibre de text o programar activitats complementàries.
- La majoria d'alumnes han nascut a la ciutat pel que el domini del castellà és alt, només hi ha algun alumne de famílies immigrants, que no dominen les llengües de la comunitat.
- Per altra banda, la situació generada durant el curs escolar 2019-2020 a conseqüència de la crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, obliga a realitzar una reflexió exhaustiva al voltant de la programació per tal de donar l'entrada a noves situacions que, a la vista dels esdeveniments, han obligat a un replantejament de molts dels aspectes de l'organització del centre i de l'organització curricular d'aquests ensenyaments que s'imparteixen que fins ara semblaven inamovibles. Es tracta de centrar les actuacions en el treball directe amb l'alumnat, especialment amb l'alumnat que no ha tingut les mateixes oportunitats de seguiment telemàtic que la resta dels seus companys i companyes i per a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

1.2.2. Avaluacions inicials / objectius donat i pendents del curs passat

Basant-nos en els resultats de les avaluacions inicials, observem que cal reforçar la lectura, l'escriptura, operacions bàsiques.

Així, aportem informació d' allò treballat l' any passat i el que va faltar per treballar.

OBJECTIUS TREBALLATS durant el 1r-2n TRIMESTRE de primer

LLENGÜES:

- Afiançar l'aprenentatge i domini de la lectoescriptura.
- Afiançar el domini de l'expressió oral en les llengües.
- Iniciar-se en la gramàtica de la llengua.

MATEMÀTIQUES

- Conèixer els números del 0-79.
- Afiançar la suma de 2 cifres i la resta sense portar a partir del substrahend.
- *Iniciar-se en la resolució de problemes.*

CONTINGUTS TREBALLATS

LLENGÜES:

- Lectoescriptura: lletres P-M-L-S-T-D-N-F-R-RR-H-C/Q-G/GU-R suau-B-V-Z/C-J/G-LL-Ñ/NY-CH-X-K-W. Dièresi
- Grups consonàntics: PR-PL-BR-BL-CR-CL-GR-GL-FR-FL-TR-DR
- Gramàtica: Articles, adjectius, síl·labes i paraules, substantius.

MATEMÀTIQUES:

- Numeració: anterior/posterior – major/menor – ordenació – escriptura -series
- Càlcul: sumes i restes sense portar-ne.

AVALUACIÓ

CRITERIS D' AVALUACIÓ

LLENGÜES

- Domina l'aprenentatge de la lectoescriptura.
- Domina l'expressió oral en les llengües.
- S'inicia en la gramàtica de la llengua.

MATEMÀTIQUES:

- Conèix els números del 0-79.
- Afiança la suma de 2 cifres i la resta sense portar a partir del substrahend.

INSTRUMENTS D' AVALUACIÓ

- Diari de classe.
- Autoavaluació semàfors.
- Observació directa.
- Proves escrites.
- Proves orals.

PROJECTES TREBALLATS

S'ha realitzat grups interactius amb la col·laboració de les famílies per reforçar els diferents continguts prèviament treballats a l'aula.

3R TRIMESTRE

OBJECTIUS

LLENGÜES:

- Adquirir fluïdesa lectora.
- Continuar afiançant l'aprenentatge i de la lectoescriptura.
- Afiançar el domini de l'expressió oral i escrita en les llengües.
- Iniciar-se en la gramàtica de les llengües.

MATEMÀTIQUES

- Conèixer els números del 79-99 i repassar els ja apresos.
- Aprendre la suma portant de 2 i de 3 nombres.
- Iniciar-se en el concepte de multiplicació com a suma repetida d'un nombre.
- Iniciar-se en la resolució de problemes.
- **Iniciar-se en la geometria i mesura.**

CONTINGUTS MÍNIMS QUE S'HAN TREBALLAT

LLENGÜES:

- Ortografia: Paraules amb mb/mp/br/bl. Signe d'interrogació.
- Gramàtica: Singular/Plurar – Verb (Present-Passat-Futur)

MATEMÀTIQUES

- Numeració: Parells/senars – Números ordinals.
- Operacions: Sumes de 2 i 3 números portant-ne. Concepte de multiplicació.
- **Geometria i mesura: Calendari. Cossos geomètrics. Rellotge d'agulles i digital. Cèntims i euros.**

CONTINGUTS PENDENTS DE TREBALLAR O QUE S'HAN DE REFORÇAR

LLENGÜES:

- Adquisició de fluïdesa en l'expressió oral en valencià.
- Expressió escrita: descripcions i redaccions.

MATEMÀTIQUES

- Repartiments en parts iguals.
- **Invenció de problemes.**

AVALUACIÓ

CRITERIS D' AVALUACIÓ

LLENGÜES:

- Ha adquirit fluïdesa lectora.
- Afiança l'aprenentatge i de la lectoescriptura.
- Domina l'expressió oral i escrita en les llengües.
- S'inicia en la gramàtica de les llengües.

MATEMÀTIQUES

- Coneix els números fins al 99.
- Apren la suma portant de 2 i de 3 nombres.
- S'inicia en el concepte de multiplicació com a suma repetida d'un nombre.
- S'inicia en la resolució de problemes.
- S'inicia en la geometria i mesura.

INSTRUMENTS D'AVUACIÓ:

- Diari de classe.
- Autoavaluació semàfors.
- Fitxes d'activitats.

1.2.3 Característiques classes

Al grup de 2nA hi ha 17 alumnes, 9 xiques i 8 xics la majoria provinents d'un entorn social castellano-parlant. Al grup de 2nB hi ha 16 alumnes, 8 xiques i 8 xics la majoria provinents d'un entorn social castellano-parlant. Al grup de 2nC hi ha 17 alumnes, 9 xiques i 8 xics la majoria provinents d'un entorn social castellano-parlant.

Estan mesclats per reduir la ràtio. Son grups amb un nivell acadèmic bo en general. Després de realitzar les proves inicials de curs tinc l'adequada informació per a saber el punt de partida i els punts de reforç inicials, amb l'objecte d'ajustar la programació a la realitat del grup i així reforçar els aspectes dels aprenentatges necessaris. La majoria dels alumnes estan en el procés normal de l'aprenentatge, amb diferents graus de generalització de les normes ortogràfiques, velocitat lectora, comprensió i expressió escrita; així com la numeració del 0 al 99 i les operacions de suma i resta treballades al curs passat.

La descomposició i resolució de problemes és un dels aspectes que caldrà reforçar durant el pròxim curs en relació a les matemàtiques, i la comprensió i fluïdesa lectora en l'àmbit de les llengües; així com l'expressió escrita tant lliure com dirigida.

Hi ha un alumne amb problemes de comportament que hi ha que marcar però és molt treballador i una altra xiqueta molt impulsiva pendent sempre del que fa la resta. En general són molt responsables, participatius i treballadors amb moltes ganes d'aprendre. Hi ha bona cohesió al grup. S'ajuden i col·laboren molt entre ells.

Un dels aspectes més significatiu del grup és la manca d'ús de vocabulari en valencià i l'hàbit d'escolta activa.

1.2.4 Objectius de centre

No es pot oblidar els objectius que com a centre marquen el nostre estil educatiu.

Objectius amb els alumnes

- 1.- Afavorir l'adquisició de coneixements bàsics, procediments, habilitats, destreses i hàbits d'estudi i treball, que li permeten, desenvolupar-se en la vida i accedir a altres etapes educatives.
- 2.- Desenvolupar actituds que afavorisquen la comprensió dels altres i de sí mateix. 3.- Desenvolupar actituds que milloren el respecte i la convivència amb els altres.
- 4.- Desenvolupar actituds de justícia i igualtat entre els alumnes i rebutjar les discriminacions en les seues

relacions socials.

5.-Fomentar actituds de cooperació i democràcia.

6.-Ajudar als alumnes a descobrir el seu entorn, interaccionar amb ell per gaudir, millorar i conservar- lo.

Objectius amb els professors

1.-Afavorir el desenvolupament integral de l'alumnat, personal, física i socialment.

2.-Afavorir la competència professional dels professors i professores del col·legi, millorar el seu prestigi social i la seua imatge.

3.-Gestionar els recursos i materials per garantir una òptima eficàcia del seu ús i donar resposta a les demandes i necessitats

Objectius amb la resta de la Comunitat Educativa

1.-Implicar als pares i mares en el procés educatiu dels seus fills i filles contribuint al seu desenvolupament integral.

2.-Ser conseqüents amb l'elecció d'aquest centre educatiu, la seua llibertat per elegir centre docent i respectar el decidit per la majoria representada en els òrgans de govern.

Objectius amb altres institucions

1.-Fomentar i potenciar la col·laboració i participació dels membres de la Comunitat Educativa i Institucions de l'entorn.

2. OBJECTIUS DE L'ETAPA VINCULATS AMB L'ÀREA.

Els objectius estableixen les capacitats que l'alumnat han d'aconseguir en finalitzar el procés educatiu, tot referint-se, com a mínim, a cinc grans tipus de capacitats humanes: cognitives o intel·lectuals, psicomotrius, afectives, de relació interpersonal i d'actuació i inserció social.

Segons el **Reial Decret 126/2014 de 28 de febrer**, en el seu article 7, s'estableixen els objectius generals per a l'etapa d'Educació Primària, que són els següents:

- Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb aquestes, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, i també el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, i també actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- Adquirir habilitats per a la prevenció i per a la resolució pacífica de conflictes, que els permeten actuar amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, i també en els grups socials amb què es relacionen.
- Conèixer, comprendre i respectar les diverses cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no-discriminació de persones amb discapacitat.
- Conèixer i utilitzar de manera apropiada el castellà i el valencià, i desenvolupar hàbits de lectura.
- Adquirir en, almenys, una llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permeta expressar i comprendre missatges senzills i resoldre situacions quotidianes.
- Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requerisquen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, i també ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- Conèixer els aspectes fonamentals de les ciències de la naturalesa, les ciències socials, la geografia, la història i la cultura.
- Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.
- Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals.
- Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física i l'esport com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- Conèixer i valorar els animals més pròxims a l'ésser humà i adoptar formes de comportament que afavorisquen la seua cura.
- Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, i també una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.
- Fomentar l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit.
- Totes les àrees es relacionen amb els objectius curriculars. No obstant això, hi ha 2 dos tipus de relacions.

- Una relació disciplinària, quan l'àrea respon a l'àmbit concret a què es refereix l'objectiu.
- Una relació de transversalitat, quan l'objectiu es refereix a àmbits que han d'impregnar tots els elements del currículum.

Les taules següent resumeixen aquestes relacions entre els objectius curriculars i les diferents àrees:

OBJECTIUS CURRICULARS	RELACIÓ AMB LES CIÈNCIES DE LA NATURALES A		RELACIÓ AMB LES CIÈNCIES SOCIALS		RELACIÓ AMB LLENGUA I LITERATURA (Castellà)		RELACIÓ AMB LES MATEMÀTIQUES		RELACIÓ AMB ANGLÉS	
	D	T	D	T	D	D	D	T	D	T
Objectiu a.)										
Objectiu b.)										
Objectiu c.)										
Objectiu d.)										
Objectiu e.)										
Objectiu f.)										
Objectiu g.)										
Objectiu h.)										
Objectiu i.)										
Objectiu j.)										
Objectiu k.)										
Objectiu l.)										
Objectiu m.)										
Objectiu n.)										

*(D) relació disciplinària

*(T) relació de transversalitat

OBJECTIUS CURRICULARS	RELACIÓ AMB EDUCACIÓ FÍSICA		RELACIÓ AMB EDUCACIÓ SOCIAL I CÍVICA		RELACIÓ AMB EDUCACIÓ ARTÍSTICA		RELACIÓ AMB RELIGIÓ		RELACIÓ AMB LLENGUA I LITERATURA	
	D	T	D	T	D	T	D	T	D	T
Objectiu a.)										
Objectiu b.)										
Objectiu c.)										
Objectiu d.)										
Objectiu e.)										
Objectiu f.)										
Objectiu g.)										
Objectiu h.)										
Objectiu i.)										
Objectiu j.)										
Objectiu k.)										
Objectiu l.)										
Objectiu m.)										
Objectiu n.)										

*(D) relació disciplinària

*(T) relació de transversalitat

3.COMPETÈNCIES

«Seguint la Recomanació 2006/962/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent, aquest Reial Decret es basa en la potenciació de l'aprenentatge per competències, integrades en els elements curriculars per a propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge. S'hi proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació, que han de suposar un canvi important en les tasques que han de resoldre els alumnes, i plantejaments metodològics innovadors. La competència és una combinació d'habilitats pràctiques, coneixements, motivació, valors ètics, actituds, emocions i altres components socials i de comportament que es mobilitzen conjuntament per a aconseguir una acció eficaç. Es considera, doncs, com a coneixement en la pràctica un coneixement adquirit a través de la participació activa en pràctiques socials que, com a tals, es poden desenvolupar tant en el context educatiu formal, per mitjà del currículum, com en els contextos educatius no formals i informals».

«S'hi adopta la denominació de les competències clau definides per la Unió Europea. Es considera que "les competències clau són aquelles que totes les persones necessiten per a la seua realització i desenvolupament personal, i també per a la ciutadania activa, la inclusió social i l'ocupació". S'hi distingeixen set competències clau essencials per al benestar de les societats europees, el creixement econòmic i la innovació, i s'hi descriuen els coneixements, les capacitats i les actituds essencials vinculades a cada una».

Les competències clau del currículum són les següents:

COMPETÈNCIES
Competència en Comunicació lingüística (CCLI)
El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua.
Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CMCT)
Potència la introducció als mètodes del coneixement científic i al coneixement de medi natural i els seus recursos. Això és necessari per a actuar en la protecció del medi ambient i aconseguir un desenvolupament sostenible.
Competència digital (CD)
Fa possible l'obtenció, registre, interpretació i comunicació del coneixement a través de mitjans digitals, Internet i per mitjà de les TIC. El seu aprofitament en l'aprenentatge requereix el maneig responsable de diverses ferramentes i programes per a obtindre informació, filtrar-la de manera

crítica, crear continguts, compartir-los i interactuar en la Xarxa.

Competència per a aprendre a aprendre (CAA)

Potència la reflexió sobre un mateix com a aprenent, sobre les estratègies que més s'ajusten als requeriments de la tasca i al seu grau de destresa. Així mateix, es promou la confiança en les seues possibilitats i la participació en situacions d'Aprenentatge Cooperatiu.

Competència social i cívica (CSC)

S'integren coneixements diferents i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Aquestes característiques contribueixen a aconseguir una socialització positiva dels alumnes i una responsabilitat creixent en la seua participació en l'entorn.

Competència Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEE)

Fomenta la autonomia progressiva en la presa de decisions i planificació d'actuacions, en la resolució de problemes de temàtica social, i potència el seu sentit crític i sentit de la responsabilitat.

Competència en Consciència i expressions culturals (CEC)

Les tècniques i recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per a estudiar-lo formalment i un suport per a l'expressió i la representació dels aprenentatges mitjançant aquests llenguatges.

Alguns dels trets característics de les competències són els següents:

- Són aprenentatges que es consideren imprescindibles.
- Constitueixen un saber, un saber fer i un saber ser. Es tracta de tots aquells recursos que el subjecte és capaç de mobilitzar de forma conjunta i integrada per resoldre amb eficàcia una situació en un context donat.
- Són sabers multifuncionals i transferibles, perquè l'adquisició d'una competència implica el desenvolupament d'esquemes cognitius i d'acció que es poden aplicar en diversos contextos, segons les necessitats.
- Tenen un caràcter dinàmic i il·limitat, ja que el grau d'adquisició d'una competència no té límit, sinó que es tracta d'un continu en el qual cada persona, al llarg de tota la seua vida, va adquirint graus diferents de suficiència depenent de les necessitats acadèmiques i laborals que se li van plantejant.

- Són avaluables, atès que es tradueixen en accions i tasques observables.
- Requereixen un aprenentatge situat, vinculat a un determinat context i a unes determinades tasques.

3.1. Contribució de l'àrea de Ciències socials a l'adquisició de les competències.

El treball en Ciències Socials es relaciona directament amb les competències socials i cíviques i amb la consciència i les expressions culturals, que li serveixen de context d'estudi, sobretot, en els cursos més alts. Les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre tenen una vinculació transversal molt estreta amb l'àrea per la gran importància que s'hi atorga al desenvolupament de processos de treball, mètodes d'estudi i aspectes relacionats amb la reflexió sobre els mateixos avanços. No obstant això, també s'hi tracten una gran quantitat d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència social i cívica. En aquesta competència estan integrats els coneixements fonamentals de l'àrea, així com un gran nombre d'habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Les Ciències Socials proporcionen un context significatiu per al desenvolupament d'aquesta competència perquè ofereixen sabers, se sustenten en processos de treball que es desenvolupen en diferents situacions d'aprenentatge i aborden actituds en relació amb el mateix individu, amb el seu entorn immediat i, en un sentit ampli, amb el món que l'envolta.

Consciència i expressió cultural. Des d'un enfocament cultural, l'àrea de Ciències Socials ofereix un context carregat de contingut i un punt de partida per desenvolupar en els alumnes la sensibilitat i la valoració pels aspectes culturals, més propers en un primer moment, i amplis en cursos superiors.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. La relació de l'àrea de Ciències Socials amb aquesta competència és transversal, ja que utilitza molts dels seus mètodes, coneixements i processos per observar l'entorn, recollir dades, analitzar-los i extraure conclusions.

Els aspectes propis de la competència matemàtica que es relacionen directament amb els aprenentatges d'aquesta àrea són els següents:

El coneixement sobre el canvi i les relacions que s'estableixen entre els fets i els fenòmens comporta comprendre els tipus fonamentals de canvi i quan tenen lloc, amb la finalitat d'utilitzar models matemàtics adequats per a descriure'l i predir-lo.

L'anàlisi d'aspectes quantitius i qualitius de la realitat.

La solució de problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.

La interacció amb el món físic, tant en els seus aspectes naturals com en els generats per l'acció humana. La

comprensió de successos.

La predicció de conseqüències d'una determinada actuació.

La valoració i l'interés per la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius.

En l'àmbit de les competències bàsiques en ciència i tecnologia, s'estableix un estret vincle amb les Ciències Socials, ja que és del tot impossible comprendre la realitat actual sense interpretar-la en clau d'avanços científics i tecnològics. Aquestes competències han de capacitar, bàsicament, per a identificar, plantejar i resoldre situacions de la vida quotidiana –personal i social– de la mateixa manera com s'actua davant els reptes i problemes propis de les activitats científiques i tecnològiques.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Continguts comuns en el qual es recullen procediments i estratègies de treball, d'anàlisi de fenòmens, representació d'informació, etc. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord als propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis del seu estudi contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general i en aquesta àrea en particular, la competència lingüística té un gran protagonisme perquè és el vehicle a través del qual es produeixen els següents processos:

Comunicació oral i escrita.

Representació, interpretació i comprensió de la realitat. Construcció i comunicació del coneixement.

Organització i autorregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadora dels aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la recerca, l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i sobre la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Iniciativa i actitud emprenedora. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. La metodologia de treball pròpia de les Ciències Socials proporciona elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les següents habilitats:

Creativitat i innovació per buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta. Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que es plantegen.

Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva

Anomenem perfil competencial de l'àrea la relació que s'estableix entre els blocs de contingut i els criteris d'avaluació curriculars d'una àrea i les competències clau.

3.2 Contribució de l'àrea de Ciències de la Naturalesa a l'adquisició de les competències.

El treball en Ciències de la Naturalesa es relaciona directament amb les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre, per la gran importància que s'atorga en l'àrea al desenvolupament de processos de treball vinculats al mètode científic. No obstant això, també s'hi tracten un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En aquest cas, s'estableix una relació de caràcter disciplinari, ja que aquesta competència està vinculada directament a conceptes, procediments i actituds de l'àrea de Ciències de la Naturalesa. Alguns aspectes propis d'aquesta competència que s'hi desenvolupen són els següents:

- Producció i interpretació de diferents tipus d'informació.
- Anàlisi d'aspectes quantitatius i qualitius de la realitat.
- Solució de problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.
- Interacció amb el món físic, tant en els seus aspectes naturals com en els generats per l'acció humana.
- Comprensió d'esdeveniments.
- Predicció de conseqüències d'una determinada actuació.
- Valoració i interès per la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Iniciació a l'activitat científica, en el qual es recullen procediments i estratègies pròpies del mètode científic que serviran com a referent als aprenentatges d'altres àrees. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per a aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord amb els propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis del seu estudi contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general, i en aquesta àrea en particular, la competència lingüística té un gran protagonisme, atés que és el vehicle a través del qual es produeixen els següents processos:

- Comunicació oral i escrita.
- Representació, interpretació i comprensió de la realitat.
- Construcció i comunicació del coneixement.
- Organització i autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el medi i ofereixen, a més, eines atractives que motiven i faciliten els aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la cerca, l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i també la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Competència social i cívica. En aquesta competència s'integren diversos coneixements i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Les Ciències de la Naturalesa proporcionen un context significatiu per al desenvolupament d'aquesta competència perquè ofereixen sabers, se sustenten en processos de treball que es desenvolupen en diferents situacions d'aprenentatge i aborden actituds en relació amb el mateix individu, amb el seu entorn immediat i, en un sentit ampli, amb el món que l'envolta.

Iniciativa i actitud emprenedora. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en què s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els recursos o habilitats, les actituds i els coneixements necessaris amb criteri propi, a fi d'assolir l'objectiu previst. El mètode científic, vinculat a l'àrea de Ciències de la Naturalesa, proporciona elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les habilitats següents:

- Creativitat i innovació per a buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.
- Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que s'hi plantegen.
- Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

Consciència i expressió cultural. Les tècniques i els recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per a estudiar-lo formalment i un suport per a l'expressió i la representació dels aprenentatges mitjançant aquests llenguatges. En aquest sentit, qualsevol saber s'impregna d'aquesta competència, ja que possibilita comprendre informacions visuals i mostrar els aprenentatges amb una forma gràfica, clara, atractiva i eficaç.

3.3 Contribució de l'àrea de Castellano a l'adquisició de les competències.

«En línia amb la Recomanació 2006/962/*EC, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent, aquest reial decret es basa en la

potenciació de l'aprenentatge per competències, integrades en els elements curriculars per a propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge. Es proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació, que han de suposar un important canvi en les tasques que han de resoldre els alumnes i plantejaments metodològics innovadors. La competència suposa una combinació d'habilitats pràctiques, coneixements, motivació, valors ètics, actituds, emocions i altres components socials i de comportament que es mobilitzen conjuntament per a aconseguir una acció eficaç. Es contempen, doncs, com a coneixement en la pràctica, un coneixement adquirit a través de la participació activa en pràctiques socials que, com a tals, es poden desenvolupar tant en el context educatiu formal, a través del currículum, com en els contextos educatius no formals i informals.»

“S'adopta la denominació de les competències clau definides per la Unió Europea. Es considera que “les competències clau són aquelles que totes les persones precisen per a la seua realització i desenvolupament personal, així com per a la ciutadania activa, la inclusió social i l'ocupació”. S'identifiquen set competències clau essencials per al benestar de les societats europees, el creixement econòmic i la innovació, i es descriuen els coneixements, les capacitats i les actituds essencials vinculades a cadascuna d'elles.»

Les competències clau que es recullen en el currículum són les següents:

Comunicació lingüística (*CL).

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (*CMCT).

Competència digital (CD).

Competència en comunicació lingüística. En l'àrea de Llengua Castellana i Literatura, es recullen tots els aspectes bàsics d'aquesta competència. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de *lalengua.

Els coneixements que s'integren en la competència en comunicació lingüística es poden expressar en els següents punts:

- Coneixement del component lingüístic.
- Coneixement del component pragmàtic-discursiu i sociocultural.

Les habilitats pròpies d'aquesta competència s'agrupen entorn de les modalitats de comunicació i als suports d'aquestes modalitats: oralitat, escriptura, comunicació audiovisual. Aquesta diversitat de modalitats i suports requereix d'una alfabetització més complexa, recollida en el concepte d'alfabetitzacions múltiples.

La competència en comunicació lingüística és també un instrument fonamental per a la socialització. Aquest enfocament orienta les actituds i valors que l'individu posa en funcionament mitjançant l'experiència comunicativa:

- Respecte a les normes de convivència.

- Exercici actiu de *laciudadanía.
- Desenvolupament d'un esperit crític.
- Respecte als drets humans i *elpluralismo.
- Concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència.
- Resolució de conflictes.
- Desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits.
- Actitud de curiositat, interès i creativitat cap a l'aprenentatge.
- Reconeixement de les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) com a fonts de plaer relacionada amb el gaudi personal i la promoció i la pràctica del qual són tasques essencials en el reforç de la motivació cap a l'aprenentatge.

Consciència i expressions culturals. Aquesta competència implica habilitats i coneixements que permeten comprendre i interpretar diferents manifestacions culturals (patrimoni cultural, històric-artístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera); i capacitats vinculades a l'expressió i la creació personal. En aquest cas, el focus recau sobre el coneixement de les tècniques, recursos i convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre aqueixes manifestacions i la societat, la qual cosa suposa també tindre consciència de l'evolució del pensament, els corrents estètics, les modes i els gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana. El coneixement de la llengua, el llenguatge matemàtic i els llenguatges artístics formen un entramat d'habilitats que permeten a l'individu expressar-se de manera completa i comprendre el seu entorn en profunditat.

Competències socials i cíviques. Els elements fonamentals d'aquesta competència inclouen el desenvolupament de certes destreses com les capacitats de: comunicar-se d'una manera constructiva en diferents entorns socials i culturals, mostrar tolerància, expressar i comprendre punts de vista diferents, negociar sabent inspirar confiança i sentir empatia. Totes aquestes habilitats s'aborden com a contingut en l'àrea de Llengua Castellana i Literatura que ofereix un context disciplinar a aquestes qüestions, des del tractament de la teoria de la comunicació.

Competència per a aprendre a aprendre. L'adquisició d'aquesta competència implica que els alumnes avancen per a aconseguir un aprenentatge cada vegada més eficaç i autònom que els permeta conèixer i controlar progressivament els propis processos d'aprenentatge per a ajustar-los als temps i les demandes de les tasques i activitats que condueixen a l'aprenentatge. La reflexió sobre l'aprenentatge, la metacognició, es canalitza a través del llenguatge.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia. En l'àmbit de la competència matemàtica, com a llenguatge que és, s'inclouen aspectes que es relacionen de manera directa amb l'àrea de Llengua Castellana i Literatura. Es produeixen transferències entre tots dos llenguatges en els següents

punts:

L'elaboració de judicis fundats i de cadenes argumentals.

- L'anàlisi de gràfics i representacions matemàtiques; la manipulació d'expressions algebraïques, i l'explicació del seu contingut.
- La creació de descripcions i explicacions matemàtiques que porten implícites la interpretació de resultats matemàtics i la reflexió sobre la seua adequació *alcontexto.
- El raonament que permet arribar a determinar si les solucions obtingudes són adequades i tenen sentit en la situació en què es presenten.

Els aprenentatges corresponents a competències bàsiques en ciència i tecnologia, igual que ocorre amb altres disciplines, s'adquireixen i es construeixen a través del llenguatge. En l'àmbit d'aquestes competències es troben els aspectes relacionats amb la comunicació de la ciència per a transmetre adequadament els coneixements, troballes i processos. L'ús correcte del llenguatge científic es relaciona directament amb l'àrea de Llengua Castellana i Literatura que constitueix un dels pilars d'aquesta competència.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadora dels aprenentatges. L'àrea de Llengua Castellana i Literatura és en aquest cas també el suport per a la comprensió, selecció, reelaboració i comunicació de *lainformación.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Mitjançant el llenguatge les persones organitzen les seues idees per a establir els seus objectius, planifiquen processos, formulen hipòtesis sobre els resultats de diverses accions i avancen estratègies per a contrarestar desviacions de la planificació. El procediment bàsic, doncs, per a aconseguir aquesta competència, es troba implícit en l'avanç dels coneixements sobre la llengua.

3.4 Contribució de l'àrea de Llengua i literatura a l'adquisició de les competències.

El treball en Llengua i Literatura té una relació disciplinària amb la Competència lingüística; igual que passa amb la Consciència i expressions culturals, de la qual forma part importantíssima la creació literària. Des d'un punt de vista transversal, la llengua és el vehicle de comunicació per excel·lència, té una faceta de regulació de la pròpia conducta i una altra, de catalitzador dels aprenentatges; des d'aquests enfocaments, l'àrea contribueix de forma molt directa a l'adquisició de les competències socials i cíviques i a la competència per a aprendre a aprendre. No obstant això, també s'hi aborden un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de les competències.

Competència en comunicació lingüística. En l'àrea de Llengua i Literatura es recullen tots els aspectes bàsics d'aquesta competència. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge, perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua.

Els coneixements que s'integren en la competència en comunicació lingüística es poden expressar en els punts següents: Coneixement del component lingüístic.

Coneixement del component pragmaticodiscursiu i sociocultural.

Les habilitats pròpies d'aquesta competència s'agrupen entorn de les modalitats de comunicació i dels suports d'aquestes modalitats: oralitat, escriptura, comunicació audiovisual. Aquesta diversitat de modalitats i suports requereix d'una alfabetització més complexa, recollida en el concepte d'alfabetitzacions múltiples.

La competència en comunicació lingüística també és un instrument fonamental per a la socialització. Aquest enfocament orienta les actituds i els valors que l'individu posa en funcionament mitjançant l'experiència comunicativa:

Respecte de les normes de convivència. Exercici actiu de la ciutadania.

Desenvolupament d'un esperit crític. Respecte dels drets humans i el pluralisme.

Concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència. Resolució de conflictes.

Desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits. Actitud de curiositat, interès i creativitat envers l'aprenentatge.

- Reconeixement de les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) com a fonts de plaer, relacionades amb el gaudi personal, i la promoció i la pràctica de les quals són tasques essencials en el reforç de la motivació cap a l'aprenentatge.

Consciència i expressió cultural. Aquesta competència implica habilitats i coneixements que permeten comprendre i interpretar diferents manifestacions culturals (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera); i capacitats vinculades a l'expressió i la creació personal. En aquest cas, el focus recau sobre el coneixement de les tècniques, dels recursos i de les convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre aquestes manifestacions i la societat, la qual cosa implica també tindre consciència de l'evolució del pensament, dels corrents estètics, de les modes i dels gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana. El coneixement de la llengua, del llenguatge matemàtic i dels llenguatges

artístics formen un entramat d'habilitats que permeten a l'individu expressar-se de forma completa i comprendre el seu entorn en profunditat.

Competència social i cívica. Els elements fonamentals d'aquesta competència inclouen el desenvolupament de certes destreses com ara les capacitats de comunicar-se d'una manera constructiva en diferents entorns socials i culturals, mostrar tolerància, expressar i comprendre punts de vista diferents, negociar sabent inspirar confiança i sentir empatia. Totes aquestes habilitats es tracten com a contingut en l'àrea de Llengua i Literatura, la qual ofereix un context disciplinari a aquestes qüestions des del tractament de la teoria de la comunicació.

Competència per a aprendre a aprendre. L'adquisició d'aquesta competència implica que els alumnes avancen per a aconseguir un aprenentatge cada vegada més eficaç i autònom que els permeta conèixer i controlar progressivament els propis processos d'aprenentatge per a ajustar-los als temps i a les demandes de les tasques i les activitats que condueixen a l'aprenentatge. La reflexió sobre l'aprenentatge –la metacognició– es canalitza a través del llenguatge.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En l'àmbit de la competència matemàtica, com a llenguatge que és, s'inclouen aspectes que es relacionen de forma directa amb l'àrea de Llengua i Literatura. Es produeixen transferències entre tots dos llenguatges en els punts següents:

L'elaboració de judicis fonamentats i de cadenes argumentals.

- L'anàlisi de gràfics i representacions matemàtiques, la manipulació d'expressions algebraiques i l'explicació del seu contingut.
- La creació de descripcions i explicacions matemàtiques que porten implícites la interpretació de resultats matemàtics i la reflexió sobre la seua adequació al context.
- El raonament que permet arribar a determinar si les solucions obtingudes són adequades i tenen sentit en la situació en què es presenten.

Els aprenentatges corresponents a competències bàsiques en ciència i tecnologia, igual com passa amb altres disciplines, s'adquireixen i es construeixen a través del llenguatge. En l'àmbit d'aquestes competències es troben els aspectes relacionats amb la comunicació de la ciència per a transmetre adequadament els coneixements, les descobertes i els processos. L'ús correcte del llenguatge científic es relaciona directament amb l'àrea de Llengua i Literatura que constitueix un dels puntals d'aquesta

competència.

Competència digital. Les tecnologies de la informació i la comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i a més ofereixen eines atractives, motivadores i facilitadores dels aprenentatges. L'àrea de Llengua i Literatura és en aquest cas també el suport per a la comprensió, la selecció, la reelaboració i la comunicació de la informació.

Iniciativa i actitud emprenedora. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en què s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, les destreses o les habilitats i les actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Mitjançant el llenguatge, les persones organitzen les seues idees per a establir els seus objectius, planifiquen processos, formulen hipòtesis sobre els resultats de diverses accions i avancen estratègies per a contrarestar desviacions de la planificació. El procediment bàsic, doncs, per a aconseguir aquesta competència es troba implícit en l'avanç dels coneixements sobre la llengua.

Les competències clau que s'arreglen en el currículum són les següents:

- Comunicació lingüística (CL).

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CMCT). Competència digital (CD).

Aprendre a aprendre (AA). Competències socials i cíviques (CSC).

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (IE). Consciència i expressions culturals (CEC).

Alguns dels trets característics de les competències són els següents:

- Són aprenentatges que es consideren imprescindibles.
- Constituïxen un saber, un saber fer i un saber ser. Es tracta de tots aquells recursos que el subjecte és capaç de mobilitzar de forma conjunta i integrada per a resoldre amb eficàcia una situació en un context Donat.
- Són sabers multifuncionals i transferibles, perquè l'adquisició d'una competència implica el desenrotllament d'esquemes cognitius i d'acció que es poden aplicar en variats contextos, segons les necessitats.
- Tenen un caràcter dinàmic i il·limitat perquè el grau d'adquisició d'una competència no té límit, sinó que es tracta d'un continu en què cada persona, al llarg de tota la seua vida, va adquirint graus diferents de suficiència depenent de les necessitats acadèmiques i laborals que se li vagen plantejant.
- Són avaluable, en tant que es tradueixen en accions i tasques observables.

Requerixen un aprenentatge situat, vinculat a un determinat context i a unes determinades tasques.

3.5 Contribució de l'àrea de Matemàtiques a l'adquisició de les competències

El treball en Matemàtiques es relaciona directament amb les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre, per l'enorme importància que s'atorga en l'àrea al desenvolupament de processos, mètodes i actituds. No obstant això, també s'aborden en ella un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia. En este cas, s'establix una relació de caràcter disciplinar, ja que esta competència està vinculada directament a conceptes, procediments i actituds de l'àrea de Matemàtiques. En relació amb açò, podem establir que el desenvolupament de la competència matemàtica implica:

- Coneixement sobre els números, les mesures, les estructures, les operacions i les representacions matemàtiques, així com la comprensió dels termes i conceptes matemàtics.
- L'adquisició d'una sèrie de destreses matemàtiques que requereixen l'aplicació dels coneixements en diferents contextos, el desenvolupament de diferents tipus de raonament i l'ús del llenguatge matemàtic.
- La valoració del rigor, el respecte a les dades i la veracitat.

Alguns aspectes propis d'esta competència que es desenvolupen són els següents:

- Comprensió i utilització de criteris quantitius per a comprendre l'entorn i obtindre conclusions sobre ell.

Comprensió de relacions espacials i geomètriques entre els elements, tant concrets com abstractes. Reconeixement del canvi en les relacions entre objectes i situacions, vinculat a les relacions temporals. L'anàlisi de dades, la reelaboració de les dites dades i l'obtenció de conclusions a partir d'estos processos. Aplicació dels mètodes matemàtics i del seu llenguatge específic a l'estudi i explicació dels fenòmens propis d'altres disciplines.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Processos, mètodes i actituds en matemàtiques, en el que s'arreglen procediments i estratègies pròpies de l'àrea que serviran com a suport al procés d'aprenentatge i comunicació de sabers en altres àrees. En definitiva, les matemàtiques permeten conèixer i estructurar la realitat, analitzar-la i obtindre informació per a valorar-la i prendre decisions i es consideren imprescindibles per a avançar en l'adquisició d'esta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua. Les matemàtiques són en si mateixes un llenguatge. D'esta manera, la transferència de modes d'expressió entre ambdós enriqueix l'adquisició d'esta competència.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i

senzill a la informació i oferixen, a més, ferramentes atractives, motivadores i facilitadores dels aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incidix especialment esta àrea són la busca, obtenció, processament i comunicació de la informació i també sobre la capacitat de transformació de la dita informació en coneixement.

Competències socials i cíviques. En esta competència estan integrats coneixements diversos i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. L'àrea de Matemàtiques oferix coneixements i processos que impliquen reflexió, interès per l'exactitud del resultat, responsabilitat cap als procediments de treball i valoració del rigor que ha de presidir les tasques. Les característiques anteriors contribuïxen a aconseguir una socialització positiva dels alumnes i una responsabilitat creixent en la seua participació en l'entorn.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Esta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en què s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, a fi d'aconseguir l'objectiu previst. Els mètodes que s'apliquen en matemàtiques proporcionen elements per al desenrotllament d'esta competència relacionats amb les habilitats següents:

- Creativitat i innovació per a buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.
- Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que es plantegen.
- Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

Consciència i expressions culturals. Les tècniques i recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per al seu estudi formal i un suport per a l'expressió i representació dels aprenentatges per mitjà dels dits llenguatges. En este sentit, qualsevol saber s'impregna d'esta competència, perquè possibilita comprendre informacions visuals i mostrar els aprenentatges amb una forma gràfica, clara, atractiva i eficaç.

El perfil de criteris d'avaluació de l'àrea de Matemàtiques en Primària és el següent:

3.6 Contribució de l'àrea de Valors Socials i Cívics a l'adquisició de les competències.

En l'àrea de Valors Socials i Cívics incidirem en l'entrenament de totes les competències de manera sistemàtica posant èmfasi en els descriptors més afins a l'àrea.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

El desenvolupament d'aquesta competència en aquesta àrea curricular ens permet usar, interpretar i expressar amb claredat elements i raonaments matemàtics per a enfrontar-se a les situacions quotidianes

que en necessiten. Així mateix, aquesta competència oferix la possibilitat de fer servir el raonament lògic, analitzar i jutjar a partir de conflictes, resolució de problemes i judicis morals, els problemes socials i històrics.

Els descriptors que hi podem treballar seran:

- Comprometre's amb l'ús responsable dels recursos naturals per a promoure un desenvolupament sostenible.
- Prendre consciència dels canvis produïts per l'home en l'entorn natural i les repercussions per a la vida futura.
- Generar criteris personals sobre la visió social de l'estètica del cos humà enfront del manteniment saludable.
- Reconèixer la importància de la ciència en la vida quotidiana.
- Fer servir el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.
- Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes.
- Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes logicomatemàtics.
- Aplicar les estratègies de resolució de problemes a qualsevol situació problemàtica.

Comunicació lingüística

Per al bon desenvolupament d'aquesta competència en aquesta àrea, serà decisiu el foment de la lectura a través de llibres i de fragments escollits per a comentar a l'aula amb dues finalitats: millorar la comprensió lectora i l'adquisició de destreses per a l'expressió escrita i adquirir identitat sobre el que significa una societat cívica per a afavorir el coneixement dels valors, els drets i els deures destacats en els drets humans... Tractarem des d'aquesta àrea que adquirisquen les destreses comunicatives tant orals com escrites; per això procurarem entrenar almenys un descriptor en cada una de les unitats didàctiques.

Els descriptors que hi podem utilitzar seran:

- Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions , indicacions, relats...
- Comprendre el sentit dels textos escrits.
- Divertir-se amb la lectura.
- Expressar oralment de manera ordenada i clara qualsevol tipus d'informació.
- Fer servir el coneixement de les estructures lingüístiques, normes ortogràfiques i gramaticals per a elaborar textos escrits.
- Compondre diferents tipus de textos creativament amb sentit literari.
- Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...
- Manejar elements de comunicació no verbal, o en diferents registres en diverses situacions comunicatives.

Competència digital

Desenvolupar la competència digital des d'aquesta àrea ens ajudarà a usar eines que possibiliten l'accés al coneixement i alhora ens ensenye el seu ús responsable; aquesta competència afavorirà dos tipus de treball: autònom i participatiu, en els quals es fomentarà la identitat personal i la relació interpersonal respectivament des d'unes bases sòlides en les quals puguen començar a generar els seus propis criteris sobre situacions reals de la societat en què viuen.

En l'àrea de Valors Socials i Cívics podem entrenar els descriptors següents:

- Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.
- Seleccionar l'ús de les diferents fonts segons la fiabilitat.
- Elaborar informació pròpia derivada d'informació obtinguda a través de mitjans tecnològics.
- Emprar eines digitals per a la construcció de coneixement.
- Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.

- Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per a millorar la feina i facilitar la vida diària.
- Aplicar criteris ètics en l'ús de les tecnologies.

Consciència i expressions culturals

A través d'aquesta competència i des d'aquesta àrea, es possibilita l'adquisició de pautes socials i cíviques personals, interpersonals i interculturals per a participar d'una forma eficaç i constructiva en societats cada vegada més diversificades.

Els descriptors que podem entrenar en aquesta competència són:

- Mostrar respecte cap a les obres més importants del patrimoni cultural arreu del món.
- Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural.
- Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.
- Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i de la vida quotidiana.
- Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.

Competències socials i cíviques

L'àrea de Valors Socials i Cívics ens demana que es facilite la construcció de la identitat individual i es potencien les relacions interpersonals per a afavorir la convivència d'acord amb valors cívics socialment reconeguts. Per això, aquesta competència fomentarà tots els aspectes que ajuden l'alumnat a formar-se com a persones i ciutadans participatius en la millora i el desenvolupament d'una societat democràtica. Els indicadors d'aquesta competència poden facilitar l'entrenament de cada un dels descriptors que enunciem tot seguit:

- Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.
- Identificar les implicacions que té viure en un Estat social i democràtic de dret ratificat per una norma suprema anomenada Constitució espanyola.
- Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.

- Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.
- Reconéixer riquesa en la diversitat d'opinions i idees.
- Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.
- Concebre una escala de valors pròpia i actuar conforme a aquesta.
- Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte pels diferents ritmes i potencialitats.
- Interessar-se o promoure accions amb una finalitat social.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

El sentit d'iniciativa i esperit emprenedor beneficiarà l'alumnat, ja que s'iniciarà en l'autoconeixement de diferents nivells per a poder desenvolupar habilitats que el porten a prendre iniciatives emprenedores que faciliten l'assumpció de la complexa convivència social i propicien valors d'interdependència positiva, cooperació d'acord amb els valors, els drets i els deures de la societat en la qual viuen.

En aquest cas, els descriptors que es podrien entrenar serien:

- Optimitzar recursos personals basant-se en les fortalezes.
- Assumir les responsabilitats encomanades i retre'n compte.
- Ser constant en la faena superant les dificultats.
- Gestionar el treball del grup coordinant tasques i temps.
- Transmetre entusiasme per la tasca i confiança en les possibilitats d'assolir objectius.
- Generar noves i divergents possibilitats des de coneixements previs del tema.
- Configurar una visió de futur realista i ambiciosa.
- Mostrar iniciativa personal per a iniciar o promoure accions noves.

Aprendre a aprendre

La competència d'aprendre a aprendre afavorix la forma en què el procés d'ensenyament-aprenentatge es va consolidant en l'alumnat. Les metodologies emprades en aquesta àrea estaran relacionades amb el treball d'investigació, de manera que la participació i la implicació de l'alumnat siga real així com el reconeixement i l'acceptació de les normes socials i de convivència.

En aquesta àrea s'insistirà en la relació entre el progrés personal i l'acadèmic, ja que això suposarà una de les bases perquè s'iniciï en la construcció del seu propi projecte personal de vida.

Els descriptors que podríem utilitzar per a entrenar aquesta competència serien:

- Identificar potencialitats personals com a aprenent: estils d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, funcions executives...
- Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.
- Gestionar els recursos i les motivacions personals en favor de l'aprenentatge.
- Generar estratègies per a aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.
- Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...
- Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.
- Planificar recursos necessaris i passos que cal realitzar en el procés d'aprenentatge.
- Seguir els passos establits i prendre decisions sobre els passos següents d'acord amb els resultats intermedis.

3.7 Contribució de l'àrea de Plàstica al desenvolupament de les competències bàsiques.

Es proposen activitats que afavoreixen competències com ara el coneixement del patrimoni cultural, els valors ciutadans, la descripció oral d'obres d'art, la utilització de conceptes matemàtics en les creacions,

l'observació de l'entorn, la utilització de les TIC, la manipulació de diferents materials i la realització creativa.

Igual que la resta d'àrees, l'Educació Plàstica contribueix al desenvolupament de les competències bàsiques, i ho fa de la manera següent:

Comunicació lingüística

S'augmenta el vocabulari específic en anglès de les tècniques i els materials plàstics. Com que l'observació i l'anàlisi de les làmines motivadores i de la galeria d'art es fan oralment, es reforça l'expressió oral. Per altra banda, s'insisteix molt en les activitats de comprensió oral en totes les pàgines.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

Aquesta competència s'aborda en el tractament de continguts comuns, com ara l'organització de l'espai mitjançant la posada en pràctica de conceptes bàsics: a dalt i a baix, dins i fora, els tipus de línies, les formes geomètriques, comptar amb quadrícula...

També es proposen cerques a Internet, així com l'ús de programes informàtics, per tal d'ampliar coneixements i fer servir altres recursos per treballar el contingut, a banda dels recursos digitals del mètode.

Competència digital

S'utilitzen programes informàtics útils per a la realització i la presentació de projectes artístics: es retoquen fotografies, se'n canvien les mides, etc. S'intenta, així, acostar els alumnes al món de la fotografia digital.

Aprendre a aprendre

Aquesta competència està íntimament relacionada amb l'experimentació i l'exploració de materials convencionals i materials reciclats, i amb el coneixement d'altres possibilitats i formes d'ús.

Competències socials i cíviques

Es fomenten el respecte a les creacions pròpies i les dels altres, i la cura del material i les instal·lacions que s'utilitzen.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

Es fomenta la creativitat com a aptitud que dota l'infant d'iniciativa i, en conseqüència, de més autonomia. Així mateix s'afavorirà la creativitat i aplicació personal de les tècniques apreses.

Consciència i expressions culturals

S'exercita amb l'aprenentatge de totes les tècniques i el coneixement dels materials per desenvolupar el llenguatge plàstic i el criteri estètic, així com amb el coneixement i el respecte de les obres que conformen el patrimoni cultural de l'humanitat tant en pintura com en escultura i arquitectura.

4. CONTINGUTS

4.1 Ciències Socials

BLOC 1	CONTINGUTS COMUNS Iniciació al mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: Formulació de preguntes: busca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts per mitjà de llistes, imatges, taules i mesuraments. Ús de mitjans digitals, elaboració de textos narratius o descriptius per a comunicar les conclusions. Ús acurat i adequat i manteniment dels instruments i els materials utilitzats. Participació cooperativa en tasques: Participació en la planificació, escolta de les aportacions alienes, acceptació d'altres punts de vista, aportació d'idees pròpies constructives, reconeixement del treball alié, responsabilitzar-se del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. Esforçar-se. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita. Imaginar projectes individuals o col·lectius i planificació. Organització d'un projecte amb ajuda guiada. Ser respectuosos amb les manifestacions culturals del passat. Noció de desigualtat social.
BLOC 2	Elements dels plans i mapes: Signes convencionals en els plans de llocs pròxims. Escala gràfica. Ús del globus terraqüi. Ús de plans senzills per a localitzar usos del sòl: residencial, esportiu, equipaments, comercial. Tipus de temps: solejat, ennuvolat, plujós, càlid, fred, temperat. Canvi estacional. Registre i representació de dades meteorològiques Components de la hidrosfera: oceans, mars, rius, llacs, aigües subterrànies, glaceres. Situar els oceans, principals mars i rius. Noció de litosfera. Roques i minerals. Continents. Estructures de relleu: serralada, altiplà, plana, golf, cap, fossa marina, dorsal oceànica, península, illa. L'accés a l'aigua com a dret bàsic.

BLOC 3	<p>VIURE EN SOCIETAT</p> <p>Àmbits de participació ciutadana en entorns pròxims: col·legi, associacions veïnals, culturals i esportives, ajuntament i comunitat autònoma.</p> <p>Noció de medi urbà i rural.</p> <p>Equipaments bàsics: residencials, educatius, sanitaris i culturals.</p> <p>Immigració.</p> <p>Nocions econòmiques bàsiques: producció, consum i mercat.</p> <p>Aproximació als tipus d'empreses: productores de béns de consum i de serveis. Sectors econòmics.</p> <p>Introducció a la noció de diners i circulació monetària, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit. Càlcul de gastos i ingressos en l'economia domèstica.</p> <p>Mesures de seguretat passiva: el cinturó de seguretat. Senyals de circulació que indiquen prohibició.</p>
---------------	--

BLOC 4	<p>LES EMPREMTES DEL TEMPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Representació del temps per mitjà de línies cronològiques. • Formes convencionals de mesurar el temps: noció de les grans edats de la història. • Noció de simultaneïtat, canvi i continuïtat. • Nocions de causa, conseqüència, empatia. • Aspectes socials significatius del passat de l'entorn local o global. • Biografies de personatges rellevants per la seua aportació al desenvolupament humà. • Ús com a fonts de textos narratius, imatges, objectes, edificis històrics i altres fonts basades en recursos digitals. • Diferenciació entre narracions de llegendes o mites i la història.
---------------	--

4.2 Ciències Naturals

BLOC 1	<p>: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exploració i observació sistemàtica d'objectes i fenòmens de l'entorn escolar i familiar de l'alumne. • Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. • Desenvolupament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica. • Utilització de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com de les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat. • Ús de manera guiada de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius de les TIC per a obtenir informació. • Organització i representació de textos de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb formats de caràcter.
---------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació usant un esquema de classificació molt senzill. • Lectura de textos propis de la temàtica a investigar. • Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions. • Utilització de llistes, imatges i taules, així com d'esquemes senzills i imatges. • Exposició oral amb suports del resultat d'una experiència. • Presentació d'informes per a comunicar resultats. • Participació en la planificació. • Escolta de les aportacions alienes. Acceptació d'altres punts de vista. Aportació d'idees pròpies constructives. • Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. • Desenvolupament de projectes en equip de manera guiada, complint la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals dirigit. • Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita. • Planificació creativa de projectes individuals o col·lectius. • Organització d'un projecte amb ajuda guiada..
<p>BLOC 2</p>	<p>L'ÉSSER HUMÀ I LA SALUT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morfologia externa del cos. • Els òrgans dels sentits i les seues funcions. • Ús d'imatges, gràfics i dibuixos. • Hàbits posturals (postura corporal correcta a l'asseure's, desplaçar-se, transport de càrregues) per a previndre malalties funcionals, com escoliosi, lumbàlgies, dolor cervical, etc. • Prevenció dels riscos per a la salut físics (lesions osteomusculars, tensió ocular, etc.) derivats de l'ús de les TIC. • Exploració dels sentiments i emocions pròpies i dels companys

<p>BLOC 3</p>	<p>ELS ÉSSERS VIUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Característiques dels sers vius, com per exemple l'observació del creixement d'una planta. • Característiques físiques dels animals. • Parts de les plantes: arrel, tija i fulles. • Herbes, arbustos i arbres. • Els ecosistemes com a entorn natural dels sers vius. • Causes d'extinció d'espècies relacionades amb el seu hàbitat natural..
<p>BLOC 4</p>	<p>MATÈRIA I ENERGIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducció, reutilització i reciclatge de materials. • Aspectes bàsics de les propietats de la matèria: massa i volum. • Ús de mesuraments: balances, pesos, etc. • La propagació del so. • Reconeixement de la força de la gravetat.
<p>BLOC 5</p>	<p>LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Màquines simples. • Els dispositius TIC. Internet. • Identificació de la naturalesa dels problemes tècnics i les amenaces de seguretat més habituals. • Aparells domèstics. • La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en l'escola, la llar i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologies i productes. • Avanços de la ciència que milloren l'alimentació.

4.3 Castellano

COMUNICACIÓ ORAL: ESCOLTAR I PARLAR	
BLOC 1	<p>BLOC 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR</p> <p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar i respectar el torn de paraula, respondre i preguntar per a esbrinar el significat d'expressions o paraules que no es comprenen i per ademanar ajuda. • Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: atenció, retenció, anticipació del contingut i de la situació per mitjà del context verbal i no verbal, identificació del sentit global. • Orde lògic i cronològic dels textos narratius. Orde lògic dels textos descriptius. • Recursos de l'expressió oral: pauses, volum, entonació i gestos. <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: assemblees i conversacions, simulacions i jocs de rol que representen disculpes, agraïments i invitacions. • Ús d'una expressió espontània per iniciativa pròpia per a expressar la capacitat, el gust, la preferència, l'opinió i l'acord o el desacord. • Comprensió de textos orals amb finalitat didàctica o d'ús quotidià. • Informació personal i familiar bàsica. • Identificació de paraules clau com a estratègia de comprensió dels missatges. • Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris. • Narratius: contes populars, travallengües, endevinalles, experiències viscudes; descriptius: descripcions senzilles de persones, animals i coses; expositius: formulació de preguntes pertinents sobre un tema, simulació de conversacions telefòniques i exposició de fets sobre temes coneguts i treballats en classe; instructius: regles de jocs, indicacions per a arribar a un lloc i receptes; argumentatius: disseny d'anuncis i expressió de preferències; predictius: formulació d'hipòtesis sobre el desenllaç de contes, etc. • Expressió oral de missatges verbals i no verbals. • Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio. • Memorització i recitació de poemes, travallengües, endevinalles, tirallongues, etc. • Ús de fórmules inicials i finals apreses al reproduir un conte. • Reproducció d'instruccions escoltades mantenint l'orde lògic i cronològic. • Comprensió de textos orals procedents de la televisió com a instrument per a l'aprenentatge i per a obtenir informació general sobre fets i esdeveniments pròxims a l'experiència infantil. • Expressió de gustos i preferències., televisió, internet, etc.

	<ul style="list-style-type: none"> • Comprensió de textos orals procedents de la ràdio, de la televisió o d'internet com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions sobre fets i esdeveniments pròxims a la seua experiència i que resulten significatius en el seu entorn. • Expressió d'opinió. • Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social, amb especial incidència en la notícia i l'anunci publicitari, mitjançant simulació, oferint i compartint informació.
<p>BLOC 2</p>	<p style="text-align: center;">COMUNICACIÓ ESCRITA: LEGIR</p> <ul style="list-style-type: none"> • CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA • Introducció a l'estudi dels elements bàsics dels textos narratius (reconeixement de l'argument, identificació de l'escenari espaciotemporal i dels personatges principals). • Introducció a l'estudi dels elements bàsics dels textos descriptius i explicatius de temes diversos i adequats a l'edat. • Introducció a l'estudi de textos multimodals senzills, interpretant el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc. • Introducció progressiva a l'ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura anticipant hipòtesis a través d'informació paratextual (tipografia, etc.); durant la lectura (realitzant inferències directes a partir dels seus coneixements i experiències prèvies); i després de la lectura (destacant-ne la idea o les idees principals). • Iniciació a la selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de manera autònoma com a font de gaudi. • Iniciació a la construcció de coneixements a partir d'informacions procedents de diferents fonts documentals (llibres, premsa, televisió, webs) adequades a la seua edat, etc. • Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes digitals de busca, visualització i reproducció multimèdia (navegadors web, visualitzadors de documents, reproductors multimèdia, etc.) en dispositius TIC. • Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i iniciació a l'ús de la biblioteca del centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, fent ús del sistema d'ordenació i classificació d'estes. • Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes. • Participació en accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (presentació de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc.). • CONTINGUTS ESPECÍFICS • Lectura de textos pròxims a l'experiència infantil en diferents suports (impresos, digitals, audiovisuals) eliminant el sil·labeig, amb una correcta correspondència entre fonemes i grafies i iniciant-se progressivament en l'entonació adequada (punt, coma, signes d'admiració, interrogació). • Lectura de textos que continguin jocs amb el llenguatge, tant populars com cultes: tirallongues, sopes de lletres senzilles, jeroglífics, cal·ligrames, faules, on s'exerceix la pronunciació correcta. • Lectura de textos impresos i digitals, tant de l'àmbit escolar com de la vida quotidiana: normes, fulls d'instruccions simples, definicions simples, receptes, etc., així com de notícies senzilles en els mitjans de comunicació social. • Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'estos.

<p>BLOC 3</p>	<p>COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE</p>
	<p>CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coneixement i ús, a partir de models, dels elements bàsics (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) dels textos escrits que regixen la vida quotidiana de l'aula, com ara tirallongues, jeroglífics, cal·ligrames, faules, definicions simples i sopes de lletres, fulls d'instruccions, receptes i notícies senzilles dels mitjans de comunicació social. • Planificació: definició de la silueta i l'organització de les idees en el text, per a escriure textos narratius, descriptius i explicatius. • CONTINGUTS ESPECÍFICS • Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos amb diferents intencions, tant de l'àmbit escolar com del social, amb una cal·ligrafia, orde i neteja adequats i amb un vocabulari en consonància amb el nivell educatiu. • Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb ajuda de guies (organitzadors lògics) i dels companys. • Reescriptura del producte final. • Escriptura de textos narratius amb elements bàsics com l'argument, l'escenari espaciotemporal i els personatges principals. • Escriptura dels textos descriptius i explicatius de temes diversos i adequats a l'edat. • Organització de la informació en paper en forma de llistes, seqüències temporals, taules i imatges. • Iniciació a l'organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.). • Emmagatzematge de la informació digital aplicant un esquema d'organització molt senzill (arxius o carpetes en discos durs, etc.). • Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli. • Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada

CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

BLOC 4

CONTINGUTS COMUNS AMB VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

- Diferenciació entre significat i significat.
- Identificació del diccionari i de la seua funció.
- Busca del significat de paraules simples.
- Ús de programes i aplicacions educatives per a l'adquisició de vocabulari.
- Tipus d'oracions: enunciatives (afirmatives i negatives), interrogatives i exclamatives.
- Identificació de les oracions en un text.
- Distinció dels paràgrafs d'un text.
- Identificació de les llengües d'Espanya.
- Reconeixement de les tradicions populars en les llengües cooficials.
- Identificació de les diferències bàsiques de les llengües cooficials.
- Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.
- Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitant qualsevol acte de discriminació.
- Perseverança davant de l'esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita.
- Disseny de projectes individuals o col·lectius, planificació.
- Organització d'un projecte amb ajuda guiada.
- Desenrotllament de projectes en equip de manera guiada.
- Compliment de la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals dirigit.
- Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigix al receptor amb respecte, cuida la seua privacitat i intimitat, etc.
- Identificació de conductes inadequades en l'ús de les TIC.
- CONTINGUTS ESPECÍFICS
- Nom, adjectiu i verb.
- Classes de noms: individuals i col·lectius.
- Adjectius qualificatius i determinatius (possessius i numerals).
- Demonstratius.
- Pronoms personals.
- Temps verbals (present, passat i futur).
- Regles bàsiques d'ortografia.
- Identificació dels signes de puntuació, interrogació i exclamació.
- Ús de les majúscules.
- Identificació de les estructures bàsiques de la llengua en produccions orals i escrites.
- Augmentatius i diminutius.
- Interacció i identificació de l'interlocutor per mitjà de ferramentes de comunicació en temps real amb dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, etc.) en situacions de comunicació dirigides o espontànies.
- BLOC 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA
- CONTINGUTS ESPECÍFICS
- Identificació, a través de la lectura i l'audició en l'àmbit escolar, sense referències metaliteràries, dels elements que rimen o marquen el ritme, com a trets distintius de poemes i cançons, i de les referències al narrador, els personatges, l'espai i el temps en contes i altres relats breus, sempre que apareguen de manera explícita.
- Jocs de paraules.
- Identificació, a través de la lectura o l'audició en l'àmbit escolar, de jocs de paraules senzills en textos literaris.
- Escolta activa i lectura guiada, individual o dialògica, en l'aula d'obres de la tradició

popular, com ara contes, cançons o tirallongues per a obtenir informació sobre l'entorn més pròxim i la pròpia tradició cultural.

- Elaboració, a partir de models o amb ajuda de guies, de textos narratius breus orals o escrits com ara relats i poemes senzills, utilitzant recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat.
- Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfolio.
- Dramatització de fragments i diàlegs de contes, poemes i altre textos breus dramatitzables.
- Identificació del narrador i els personatges, així com els torns d'intervenció en textos dramàtics.
- Interpretació de personatges representants accions i/o gestos més definitoris d'estos.
- Adequació del llenguatge a la representació dramàtica a través de l'entonació, el ritme i el volum.
- Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys amb l'ajuda d'instruments d'avaluació senzills.entre definicions i exemples.
- Predictius, acompanyats o no de suports gràfics i visuals.
- Argumentatius, amb plantejament d'un problema o tesi i els seus arguments.

	<ul style="list-style-type: none"> • Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per uns altres. • Resum i presentació de la informació mitjançant un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de manera adequada al nivell educatiu, posant especial atenció en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta. <ul style="list-style-type: none"> • Organització i representació del text de manera creativa utilitzant eines d'edició de continguts digitals que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.) i la manipulació bàsica d'imatges (translació rotació i escalat). • Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern). • Selecció raonada de les produccions a incloure en el portfoli. • Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.
<p>BLOC 5</p>	<p style="text-align: center;">EDUCACIÓ LITERÀRIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificació del narrador, els personatges i les referències, explícites o implícites, a l'espai i al temps en novel·les o fragments de novel·les. • Mesura de versos, distinció entre art major i menor i identificació de fenòmens de contacte fonètic entre paraules i dins de les paraules. • Distinció entre diàleg i acotacions, identificació de la utilitat d'aquestes i del valor unitari d'actes i escenes. Identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció sempre que aparega explícit en les acotacions. • Identificació de recursos retòrics com a metàfores i al·literations en textos literaris orals escrits de l'àmbit escolar. • Escolta activa i lectura autònoma, a l'aula, d'obres o fragments d'obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions. • Registre, amb supervisió, de la informació obtinguda per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica. • Elaboració guiada i col·laborativa d'obres teatrals que tracten temes del seu interès, amb unitat d'espai i temps i amb creativitat i recursos retòrics adequats al nivell educatiu. • Escripció de poemes que tracten temes del seu interès.

4.4 Àrea de Llengua i literatura

BLOC 1		<p>CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estratègies i normes d'interacció oral apreses: escoltar i respectar el torn de paraula, respondre i preguntar per a esbrinar el significat d'expressions o paraules que no es comprenen i per a demanar ajuda. • Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: atenció, retenció, anticipació del contingut i de la situació per mitjà del context verbal i no verbal, identificació del sentit global. • Ordre lògic i cronològic dels textos narratius. Ordre lògic dels textos descriptius. • Recursos de l'expressió oral: pauses, volum, entonació, gestos. <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: assemblees i converses, simulacions i jocs de rol que representen disculpes, agraïments i invitacions. • Ús d'una expressió espontània per iniciativa pròpia per a expressar la capacitat, el gust, preferència, l'opinió i l'acord o el desacord. • Comprensió de textos orals amb finalitat didàctica o d'ús quotidià. • Informació personal i familiar bàsica. • Identificació de paraules clau com a estratègia de comprensió dels missatges. • Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris: narratius: contes populars, embarbussaments, endevinalles, experiències viscudes; descriptius: descripcions senzilles de persones, animals i coses; expositius: formulació de preguntes pertinents sobre un tema, simulació de converses telefòniques, exposició de fets sobre temes coneguts i treballats en classe; instructius: regles de jocs, indicacions per a arribar a un lloc, receptes; argumentatius: disseny d'anuncis, expressió de preferències; predictius: formulació d'hipòtesis sobre el desenllaç de contes, etc. • Expressió oral de missatges verbals i no verbals. • Selecció raonada de les produccions a incloure en el dossier d'aprenentatge (portfolio). • Memorització i recitació de poemes, embarbussaments, endevinalles, tirallongues, etc. • Ús de fórmules inicials i finals apreses al reproduir un conte. • Reproducció d'instruccions escoltades mantenint l'ordre lògic i cronològic. • Comprensió de textos orals procedents de la televisió com a instrument per a l'aprenentatge i per a obtenir informació general sobre fets i esdeveniments pròxims a l'experiència infantil. • Expressió de gustos i preferències.
---------------	--	---

BLOC 2

COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR

CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos narratius (distinció entre introducció, nucli i desenllaç).
- Estudi dels elements bàsics dels textos descriptius (esquema de contingut) i expositius (distinció entre exemples i definicions) i introducció a l'estudi dels argumentatius (plantejament d'un problema o assumpte i els seus arguments amb la intenció de convèncer).
- Estudi i anàlisi de textos multimodals, interpretant el missatge a partir de la confluència de textos, imatges, gràfics, etc.
- Introducció a l'estudi dels elements bàsics de textos periodístics (titulars, entrada i peu de fotos).
- Introducció a l'estudi dels elements bàsics de textos il·lustrats, d'àlbums i contes infantils (associació de la informació que aporten les il·lustracions amb el contingut del text i seqüenciació de la història).
- Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura anticipant hipòtesis a través d'informació paratextual (context) i analitzar l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura reformular hipòtesis, relacionar els coneixements previs (tema, conceptes bàsics, vocabulari, etc.) amb la informació nova que aporta el text, associar la informació que ofereixen les il·lustracions amb el contingut del text, realitzar inferències i interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos; i després de la lectura (destacar idees principals i secundàries i localitzar informació específica que done resposta a preguntes determinades).
- Selecció de lectures personals pròximes als seus interessos de forma autònoma com a font de gaudi.
- Cerca, localització dirigida i lectura d'informació en diferents tipus de textos i fonts documentals (enciclopèdies, diccionaris, llibres de divulgació, revistes, etc.) per a ampliar coneixements i aplicar-los en treballs personals.
- Utilització dirigida d'eines de cerca i visualització digital en dispositius de les TIC per a localitzar i tractar la informació de manera responsable, fent ús de webs d'acord amb l'edat (enciclopèdies, diccionaris i repositoris en línia).
- Utilització de manera autònoma de les biblioteques d'aula i de centre, i iniciació en l'ús de les municipals i públiques, per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, fent ús dels seus diferents espais funcionals.
- Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'aquestes.
- Participació en diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (apadrinament lector, clubs de lectura, etc.).

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Lectura de diferents tipus de textos continus i discontinus, en diferent

suports (impresos, digitals i multimodals) tant de l'àmbit escolar com del social: (reglaments senzills; notícies en periòdics, revistes i webs infantils; diaris, cartes i correus electrònics, mapes, plans i gràfics, cançons etc.).

- Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació.

Aplicació dels elements bàsics dels textos narratius, descriptius i expositius a la comprensió i interpretació d'aquests.

BLOC 3

COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE

CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) dels àmbits escolar i social, com ara notícies i articles d'opinió per a webs infantils o escolars, diaris, cartes, correus electrònics, textos explicatius de mapes, plans, gràfics, etc.
- Ús en les produccions escrites d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.
- Planificació: inclusió dels recursos lingüístics més adequats per a escriure textos narratius, descriptius, explicatius, predictius i argumentatius.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Escritura i reescritura, individual o col·lectiva, de textos de l'àmbit escolar social amb diferents intencions.
- Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites.
- Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques.
- Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu.
- Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió del text per a millorar-lo amb l'ajuda de guies (instruccions verbals) i dels companys.
- Reescritura del producte final.
- Participació activa i guiada en l'avaluació, autoavaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com d'altres, i confrontar-ho amb la consulta de models.
- Redacció de textos narratius amb distinció entre plantejament, nucli i desenllaç.
- Redacció de textos descriptius, seguint un esquema clar de contingut, i explicatius, distingint clarament entre definicions i exemples.
- Redacció, de forma guiada, de textos predictius, acompanyats o nodesuports gràfics i visuals.
- Redacció, seguint models, de textos argumentatius, amb plantejament d'un problema o d'una tesi i els seus arguments.
- Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres.
- Resum i presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, i posar una atenció especial en els estils de lletra, títols, puntuació i ortografia correcta.
- Organització i representació del text de forma creativa utilitzant eines d'edició de continguts digitals

		<p>que permeten incloure text amb format caràcter (font, mida, negreta, subratllat, cursiva, etc.), i la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emmagatzematge de la informació digital seguint un esquema d'organització senzill (arbre de carpetes i dispositius d'emmagatzematge extern). • Selecció raonada de les produccions per a incloure en el dossier. <p>Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.</p>
--	--	--

BLOC 4**CONEIXEMENT DE LA LLENGUA****CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA
CASTELLANA I LITERATURA**

- Selecció de les definicions donades en el diccionari segons el context de les paraules.
- Diferents classes de diccionaris.
- Normes d'ús del diccionari per a buscar-hi qualsevol classe de paraula.
- Diferenciació del substantiu i del verb dins l'oració.
- Diferenciació entre oració, paràgraf i text.
- Associació de les diferents llengües d'Espanya amb les corresponents comunitats autònomes.
- Identificació de les principals característiques de les llengües d'Espanya.
- Interés per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.
- Consciència de les variants lingüístiques de les diverses llengües presents en el context social i escolar.
- Actitud positiva davant els usos de les llengües i evitar qualsevol acte de discriminació.
- Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptar-se als canvis. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Cerca d'orientació o ajuda quan en necessita de forma precisa. Esforç, força de voluntat.
- Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius.
- Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i del producte amb l'ajuda de guies. Millora del producte i del procés després de l'avaluació.
- Desenvolupament de projectes en equip, transformació d'idees en accions, complint la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, confluència, treball amb tots, acceptació de tots.
- Control de l'expressió de sentiments i d'emocions en conflictes.
- Enviament i recepció de continguts digitals per mitjà d'eines comunes amb dispositius de les TIC que ho permeten a fi de compartir informació.
- Gestió i protecció de la identitat digital. Consciència de la necessitat de protegir la seua privacitat i la dels altres.
- Bones formes de conducta: guarda el torn de paraula, es dirigeix al receptor amb respecte, pondera el seu temps de parla, cuida la seua privacitat i intimitat, etc.
- Maneres de previndre i denunciar les males formes de conducta com el ciberassetjament o la discriminació per gènere o cultura.
- Responsabilitat de protegir els altres contra els perills en la comunicació a través de les TIC.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Classificació i característiques generals de cada classe de nom.

		<ul style="list-style-type: none"> • Adjectius determinatius: exclamatius. • Concordança de gènere i nombre (substantius col·lectius, paraules invariables, homònims, irregularitats en la concordança entre masculí i femení). • Concordança de nombre i persones dels verbs, noms i pronomspersonals. • Identificació de diftongs i hiats en les paraules. • Regles bàsiques d'accentuació. • Conjugació del mode indicatiu de verbs regulars. • Formes impersonals dels verbs: gerundi i participi. • Regles per a la formació de comparatius i superlatius. • Relació de les desinències verbals amb la conjugació: mode, temps, nombre i persona. • Separació de les formes verbals en arrel i desinència. • Ús de sigles. • Concordança de nombre i persona en els verbs, noms i pronoms personals en l'oració. • Tipus d'oracions: exhortatives i dubitatives. • Exposició d'idees i opinions per mitjà de les eines de comunicació més comunes amb dispositius de les TIC (correu electrònic, xat, videoconferència, missatgeria instantània, telefonia, etc.). • Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.
<p>BLOC 5</p>		<p>EDUCACIÓ LITERÀRIA</p> <p>CONTINGUTS ESPECÍFICS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificació, a través de la lectura i l'audició en l'àmbit escolar, sense referències metaliteràries, dels elements que rimem o marquen el ritme com a trets distintius de poemes i cançons i de les referències al narrador, els personatges, l'espai i el temps en contes i altres relats breus, sempre que apareguen de manera explícita. • Jocs de paraules. • Identificació, a través de la lectura o l'audició en l'àmbit escolar, de jocs de paraules senzills en textos literaris. • Escolta activa i lectura guiada, individual o dialògica, en l'aula d'obres de la tradició popular com a contes, cançons o tirallongues per a obtenir informació sobre l'entorn més pròxim i la pròpia tradició cultural. • Elaboració, a partir de models o amb ajuda de guies, de textos narratius breus orals o escrits, com a relats i poemes senzills, utilitzant recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat. • Selecció raonada de les produccions que cal incloure en el dossier d'aprenentatge (portfolio). • Dramatització de fragments i diàlegs de contes, poemes i altres textos breus dramatitzables. • Identificació del narrador i els personatges, així com els torns d'intervenció en textos dramàtics. • Interpretació de personatges representant accions i/o gestos més definitoris d'aquests. • Adequació del llenguatge a la representació dramàtica a través de l'entonació, el ritme i el volum.

		• Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys amb l'ajuda d'instruments d'avaluació senzills.. • Representació i dramatització de senzilles escenes teatrals en grup partint de models, amb sentit estètic i creativitat. • Identificació de les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques (cos, moviment, veu), així com les característiques formals dels textos en representacions teatrals. • Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys, • per mitjà de criteris i indicadors establits prèviament.

4.5 Matemàtiques

BLOC 1	:PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES <ul style="list-style-type: none"> • Lectura comprensiva de l'enunciat. • Identificació de la pregunta. • Identificació i interpretació de les dades. • Selecció de les operacions necessàries i el perquè. • Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes de suma i resta referits a situacions reals senzilles: • Problemes orals, gràfics i escrits. • Resolució individual o en grup (treball cooperatiu). • Explicació oral del procés seguit en la resolució de problemes. • Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea. • Esforç i força de voluntat. • Constància i hàbits de treball. • Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. • Busca d'orientació o ajuda quan la necessita. • Imaginar projectes individuals o col·lectius, planificació. • Organització de projectes amb ajuda guiada. • Obtenció d'informació de fonts preseleccionades amb guies i a través de preguntes, i reconèixer que la informació trobada pot no ser fiable. • Obtenció d'informació de manera guiada per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital (navegadors web, visualitzadors de documents, aplicacions específiques de l'àrea, etc.) en dispositius TIC. • Organització de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) aplicant un esquema de classificació molt senzill. • Identificació del tema i organització de la informació en paper en forma de llistes, seqüències temporals, taules i imatges
---------------	--

BLOC 2**NÚMEROS**

- Nom i grafia dels nombres de fins a tres xifres i reconèixer-los en calendaris, llistes, revistes i qualsevol situació amb contingut numèric.
- Ordre numèric de nombres de fins a tres xifres.
- Utilització dels ordinals fins al vinté en situacions d'aula i situacions personals (p. ex. la llista i el nombre de germans).
- El sistema de numeració decimal: valor posicional de les xifres (unitats, desenes, centenes).
- Descomposició de nombres naturals fins a tres xifres d'acord amb el valor posicional de les seues xifres.
- Introducció al sistema monetari de la Unió Europea: l'euro com a unitat principal.
- Identificació del valor de les distintes monedes i bitllets d'ús legal.
- Expressió oral de preus que estan en la vida quotidiana.
- Ús de diners (monedes i bitllets fins a 20 €) per a adquirir un article segons el seu preu marcat: iniciació a la devolució de canvi.
- Iniciació a la multiplicació com a suma de sumands iguals i per a calcular el nombre de vegades.
- Vocabulari adequat a la maduresa de l'alumne i a la naturalesa dels càlculs.
- Utilització dels algorismes escrits de suma portant i sense portar i resta sense portar.
- Construcció i memorització de les taules de l'1 al 5.
- Estimació del resultat d'operacions suma i resta amb nombres naturals arrodonint abans d'operar.
- Propietat commutativa de la suma.
- Càlcul mental: sèries numèriques, etc.
- Utilització de la calculadora amb criteri i autonomia per a assajar i investigar situacions de càlcul numèric.
- Resolució de problemes numèrics d'una operació amb sumes i restes referides a situacions senzilles reals de canvi, combinació, igualació i comparació.

<p>BLOC 3</p>	<p>MESURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Significat i utilitat del mesurament en la vida quotidiana (mesures corporals, talles, objectes, receptes, recipients, etc.). • Identificació de longituds, capacitats i masses: el metre, el centímetre, el litre i el quilogram. • Realització de mesures i utilització d'instruments convencionals (cinta mètrica, regla graduada, balança de pesos, gots graduats, calendari, rellotge d'agulles, etc.) i no convencionals (pams, passos, taulells, cordes, pals, pots, botelles, etc.) per a mesurar objectes i distàncies de l'entorn. • Selecció i utilització de la unitat apropiada per a determinar la duració d'un interval de temps: quart d'hora, mitja hora, hora, dia, setmana, mes i any. • Establiment de relacions temporals: ahir, hui, demà, despús-demà, l'any passat, etc. • Unitats de mesura de temps: minut, hora, dia, setmana, mes i any. • Maneig del calendari i lectura de les hores senceres i les mitges en rellotges d'agulles. • Valoració de la importància dels mesuraments i les estimacions en la vida quotidiana. • Elaboració i utilització d'estratègies personals per a realitzar estimacions de mesures (distàncies, grandàries, pesos, capacitats, temps). • Explicació oral del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en el mesurament. • Utilització del vocabulari adequat per a interpretar i transmetre informacions de manera oral sobre mesuraments senzills. • Resolució de problemes de mesura senzills relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, seleccionant les operacions de suma i resta amb nombres naturals (fins a tres dígit) utilitzant els algoritmes bàsics.
<p>BLOC 4</p>	<p>GEOMETRIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Línies rectes, corbes, obertes o tancades..

- Elements bàsics: costats i vèrtexs.
- La circumferència i el cercle. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre.
- Iniciació a la simetria.
- Concepte de perímetre
- Vocabulari específic: vèrtexs i cares, prismes, piràmides i cossos redons, damunt, davall, esquerra, dreta, al costat, davant, darrere, dalt, baix, entre, etc.
- Identificació i realització de moviments.

BLOC 5

ESTADÍSTICA I PROBABILITAT

- Recollida i classificació de dades qualitatives i quantitatives.
- Construcció de taules de dades.
- Realització i interpretació de gràfics de barres.
- Resolució de problemes de diagrames per a refermar els continguts del nivell.
- Utilització del llenguatge propi de l'atzar: segur, probable, impossible, en experiències simples on intervé l'atzar.

4.6. Valors socials i cívics

BLOC 1	<p>LA IDENTITAT I LA DIGNITAT DE LA PERSONA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La persona • Els aspectes personals. • L'autopercepció. • L'autoimatge. • L'autoconcepte. • Pensament, sentiments i accions • El control d'impulsos. • La casualitat. • La bona sort i la mala. • El pensament causal. • Planificació de tasques • Definició de problemes i la busca d'informació. • Determinació de projectes individuals. • Organització d'un projecte amb ajuda guiada. • El compromís personal en la finalització de tasques: esforç i constància • Treball en equip • Projectes en equip de forma guiada. • Diàleg entre iguals dirigit. • Compromís de grup i responsabilitat individual.
BLOC 2	<p>La comprensió i el respecte en les relacions interpersonals</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les habilitats de comunicació. La lliure expressió de sentiments i pensaments. L'ús dels elements del paralenguatge: dicció, to, actitud corporal. La interacció de la comunicació no verbal i verbal. • El diàleg. L'argumentació de les idees i les opinions personals. El respecte de l'expressió de les opinions de persones. Les característiques de la bona escolta. • L'empatia. L'afinitat. La compenetració. • El respecte i la valoració de l'altre. La valoració del respecte dels altres. La identificació de diferents maneres de ser i actuar, la seua comprensió i valoració.
BLOC 3	<p>La convivència i els valors socials</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interacció social • L'amistat. • La camaraderia. • La participació. • La col·laboració. • La convivència. • Drets i deures de les persones

- La declaració dels drets del xiquet.
- Responsabilitat de les persones en la societat
- Els senyals de circulació per a vianants.
- Normes bàsiques d'educació viària.
- Aplicació de les mesures de seguretat passiva.
- La resolució del conflicte. L'expressió oberta i directa de les pròpies idees i opinions. Les estratègies pacífiques de resolució de conflictes.
- Els valors socials. La solidaritat amb el grup i la consciència social. La participació en el benestar de la classe. L'explicació dels dilemes morals.
- El respecte i la conservació del medi ambient. L'ús responsable dels béns de la naturalesa.
- L'educació viària. La valoració de les normes de mobilitat viària. Les causes i les conseqüències dels accidents de trànsit.

4.7 Educació artística

L'Educació Plàstica s'organitza en tres blocs de continguts que permeten desenrotllar en l'alumnat de Primària diverses destreses i aplicacions artístiques que afavoriran el seu desenrotllament competencial i li aportarà una visió de l'ensenyança artística global.

El primer bloc desenrotlla l'educació audiovisual. La importància creixent d'este mitjà de transmissió de coneixements i de valors en la nostra societat fa imprescindible l'alfabetització en el llenguatge audiovisual. Expressar i comunicar a través dels mitjans audiovisuals implica un exercici constant de lectura i reflexió crítica de les imatges i sons que rodegen l'alumnat. Així, els alumnes i les alumnes aprenen a "mirar" distintes maneres de percebre la realitat i també a desenrotllar la capacitat d'expressar, a través d'estes, idees, experiències i emocions pròpies.

El segon bloc desenrotlla l'expressió artística, a través de tres eixos interrelacionats. D'una banda, fer per a aprendre per mitjà dels materials i les tècniques, perquè els xiquets i les xiquetes siguen protagonistes actius del seu propi aprenentatge per mitjà de l'exploració, experimentació i creació. D'altra banda, la creació implica processos de planificació, presa de decisions i autoavaluació, que n'afavoriran la utilització en altres contextos. El tercer eix fomenta la percepció i la sensibilitat estètica cap al nostre patrimoni artístic i cultural a través d'idees, opinions i preferències, per mitjà del diàleg i la reflexió.

L'últim bloc de continguts desenrotlla la geometria des del punt de vista de la percepció visual, l'expressió gràfica i l'aplicació en l'entorn natural i artificial, partint dels sabers adquirits en l'àrea de matemàtiques i reforçant visualment la comprensió dels continguts.

Els continguts apareixen al Capítol III, de la LOMQE, Currículum i Distribució de competències, més concretament a l'article 6 com un element curricular.

El D. 108/2014 determina per a l'àrea d'Expressió Plàstica els següents blocs de continguts:

BLOC -1-	<ul style="list-style-type: none"> • Educació audiovisual • Tipus d'imatges visuals: imatge fixa i en moviment. • Elements comuns: • Format rectangular de la imatge: horitzontal i vertical. • Enquadrament: fragment de la realitat seleccionada en la imatge. • Diferenciació d'imatges a partir dels elements i l'espai que ocupen: orde, dispersió,
-----------------	--

dinamisme, tranquil·litat, acostament, profunditat.

- La imatge fixa com a unitat bàsica del missatge: fotografia, il·lustració i còmic.
- La fotografia: valor estètic de la fotografia en blanc i negre i en color. Classificació segons temàtica (figurativa, abstracta, paisatge, figura humana). Identificació de persones i de l'entorn social pròxim.
- La il·lustració de contes: valor expressiu i comunicatiu de la imatge.
- El còmic: el dibuix seqüenciat com a mitjà per a contar una història.
- La imatge en moviment. Exemples de pel·lícules, vídeos i animacions. Identificació d'imatges segons format, enquadrament, seqüència i distribució de formes.
- Gaudi en la visió de mostres de fotografies i imatges audiovisuals (curts i animacions).
- Àmbits d'actuació (cartells, impresos, tanques publicitàries, cine, televisió)
- Lectura de les imatges de l'entorn social i cultural.
- Alfabetització audiovisual:
- Elements configuratius del llenguatge audiovisual: punt, línia, forma.
- Atributs expressius i simbòlics del color.
- Conceptes compositius: grandària, proporció, distribució espacial.
- Anàlisi de la imatge fixa com a unitat bàsica del missatge en fotografies, il·lustracions i còmics.
- La fotografia. Avanços tecnològics aplicats al camp de la fotografia. Elements configuratius: format, enquadrament, planificació (pla general, sencer, mitjà, detall), angulació (picat i contrapicat).
- La il·lustració de textos. Lectura d'imatges visuals relacionades amb el text escrit.
- El còmic. Elements fonamentals que generen el discurs narratiu seqüenciat en imatges (vinyeta, dibuixos, text, entrepà i cartel·la).
- Formats i enquadrament. Seqüenciació de les imatges. Relació Imatge i text. Elements gràfics que transmeten la sensació de moviment (línees cinètiques, onomatopeies). El color i la textura gràfica com a recurs expressiu.
- Anàlisi de la imatge en moviment en animacions i videojocs.
- Recursos formals, expressius i compositius.
- Elaboració d'imatges a partir dels elements que configuren el llenguatge audiovisual.

	<ul style="list-style-type: none"> • Utilització de la imatge fixa com a unitat bàsica del missatge en fotografies, il·lustracions i còmics. • Elaboració de missatges visuals a partir de fotografies tenint en compte el format, enquadrament, escalatge i angulació. • Elaboració de missatges visuals a partir d'imatges seqüenciades tipus còmic. Elaboració d'un guió il·lustrat per a la realització audiovisual. • Mostra d'interés per conèixer les diverses maneres de representar la imatge fixa identificant les característiques pròpies de cada format. • Captura d'imatges per mitjà de dispositius TIC. • Ús de dispositius de les TIC en la captura d'imatges.
<p>BLOC -2-</p>	<p>EXPRESSIONS ARTÍSTICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>El segon bloc, denominat Educació Artística, fa referència al conjunt de conceptes i procediments que tradicionalment han estat associats a l'àrea.</i> • Observació i interpretació dels entorns natural, artificial i imaginari. • Detecció, exploració i representació d'objectes, imatges i formes. • Exploració de les possibilitats expressives dels elements que configuren el llenguatge visual • El punt i la línia: grandàries, grossors, tipus i textura. Traç espontani i controlat. • Pla (forma): expressió lliure. Relació figura i fons. • Color. Colors pigment. Mescles. Identificació de primaris i secundaris • Textures. Tàctils, visuals (naturals i artificials). Experimentació i aplicació • Conceptes bàsics de la composició. • Representació del moviment de persones, animals, coses. • Repetició d'elements seguint ritmes (grecques). Representació d'imatges figuratives i abstractes. • Perspectiva intuïtiva. • Tècniques i materials de l'expressió plàstica: • Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, collage • Tècniques tridimensionals: modelatge, acoblament • Materials, útils i suports propis i de rebuig.

	<ul style="list-style-type: none"> • Creació i manipulació de produccions artístiques mitjançant recursos tecnològics (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica). • Adquisició progressiva de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica. • Domini i control de les distintes fases del procés creatiu: • Experimentació i investigació prèvies. • Imaginar projectes individuals o col·lectius, fer plans. • Organitzar el desenrotllament del projecte amb ajuda. • Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea. • Busca d'informació sobre les manifestacions artístiques i tècniques del nivell escolar. • Fonts, formats i suports d'on s'obté la informació. • Organització en diferents suports (físic i digital) i registres. • Interés per les expressions artístiques del seu entorn: edificis jardins, fonts, escultures. • Interés i gaudi de les possibilitats que ens oferixen els diferents entorns artístics: museus, exposicions, artistes, galeries d'art. • Identificació de diferents obres del seu entorn. • Respecte i valoració de les diferents professions relacionades amb l'expressió artística. • Expressió d'opinions, gustos i experiències respecte a les manifestacions artístiques • Comprensió de la informació verbal i no verbal de textos orals com a explicacions l'àmbit familiar, escolar i social. • Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu. Busca d'orientació o ajuda quan es necessita. • Desenrotllament de projectes en equip de manera guiada, complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Diàleg entre iguals dirigit.
<p>BLOC -3-</p>	<p>DIBUIX GEOMÈTRIC</p> <p><i>El tercer bloc inclou el desenvolupament des del punt de vista gràfic dels sabers adquirits des de l'àrea de matemàtiques en l'apartat de geometria.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • La línia. Tipus: recta, corba, congost. Direccions: horitzontal, vertical, inclinada. • El cercle i la circumferència. Elements bàsics: centre, radi, diàmetre. Traçat. • La geometria com a suport en el procés creatiu. • Ferramentes per al maneig i traçat del dibuix geomètric: el regle per a mesurar i traçar

	línies. <ul style="list-style-type: none"> • Maneig i cura d'alguns instruments per al traçat del dibuix geomètric.
--	---

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

5.1. Distribució temporal de les unitats (Temporització).

Quant a l'organització interna de les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball, totes elles es componen dels següents elements fonamentals: Justificació, Objectius d'etapa i didàctics, Competències clau, Continguts, Activitats, Metodologia, Mesures d'atenció a la diversitat, Tractament dels elements transversals, Relació amb la resta d'àrees del currículum, Recursos personals, materials; TIC i organitzatius, i Procediments i Instruments d'avaluació.

El desenvolupament de les diferents Unitats Didàctiques estan arreplegats a la Programació d'Aula.

Distribució temporal de les Unitats Didàctiques.

NATURALS

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	Setembre	Repàs
	1 oct. - 6 nov.	Conec el meu cos
	9 nov. - 18 des.	Volem estar sans
Segona	7 gener – 12 febrer	Coneixem les plantes
	15 febrer – 31 març	Descobrim animals
Tercera	13 abril – 14 maig	El món que ens envolta
	17 maig – 18 juny	Som inventors

SOCIALS

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	Setembre	Repàs
	1 oct. - 6 nov.	On vivim?
	9 nov. - 18 des.	En què treballen les persones?
Segona	7 gener – 12 febrer	Necessitem l'aigua
	15 febrer – 31 març	Quin temps fa?
Tercera	13 abril – 14 maig	La Terra és així
	17 maig – 18 juny	El temps passa

MATEMÀTIQUES

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	Setembre	Repàs
	1 – 16 octubre	Números fins al 99.
	19 oct – 6 nov	La centena
	9 – 27 nov	Sumes portant-ne.
	30 nov – 18 des.	Restes portant-ne.
Segona	7 – 22 gener	Mesures de longitud.
	25 gener - 12 febrer	Mesures de capacitat i de massa
	15 febr. - 5 març	La suma i la multiplicació
	8 – 26 març	Multiplicacions sense portar-ne
Tercera	29 març – 27 abril	Els diners
	28 – 18 maig	El calendari
	19 maig – 2 juny	La divisió
	3 – 18 juny	El rellotge

CASTELLÀ

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	Setembre	Repàs de lecto-escritura.
	1 – 16 octubre	¡A correr!
	19 oct – 6 nov	Un precioso paisaje
	9 – 27 nov	Vida sana
	30 nov – 18 des.	Los animales
Segona	7 – 22 gener	Mi barrio
	25 gener - 12 febrer	Por la ciudad
	15 febr. - 5 març	En el campo
	8 – 26 març	El taller
Tercera	29 març – 27 abril	¿Vemos la tele?
	28 – 18 maig	Somos artistas
	19 maig – 2 juny	Hace muchos años
	3 – 18 juny	¿Cómo funciona?

VALENCIÀ

AVALUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	TÍTOL DE LA UNITAT DIDÀCTICA
Primera	Setembre	Repàs de lecto-escritura.
	1 – 16 octubre	Aniversari Felç
	19 oct – 6 nov	Una vista magnífica!
	9 – 27 nov	Juguem?
	30 nov – 18 des.	Amics ben especials
Segona	7 – 22 gener	Estem de festa!
	25 gener - 12 febrer	Un món ple de vida!
	15 febr. - 5 març	Passegem pel centre
	8 – 26 març	Un raconet verd

Tercera	29 març – 27 abril	Ens divertim al riu
	28 – 18 maig	A reciclar!
	19 maig – 2 juny	Viatgem al passat!
	3 – 18 juny	Triem un joguet!

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.

Els alumnes han d'iniciar-se en el coneixement i la utilització d'algunes de les estratègies i tècniques habituals en l'activitat científica, com ara l'observació, la identificació, l'anàlisi de problemes, l'organització i el tractament de dades, l'experimentació, la recerca de solucions... per la qual cosa necessitem que els nostres alumnes tinguin eines que possibiliten la consecució d'allò proposat.

Hem de tenir en compte que cada alumne parteix d'unes fortaleses individuals que cal continuar desenvolupant. Aquestes fortaleses ens ajudaran a definir la predominança de cada una de les seves intel·ligències, per la qual cosa les tasques a realitzar estaran pensades des de la teoria de les intel·ligències múltiples com a possibilitat perquè tot l'alumnat arribi a comprendre aquells continguts que necessita adquirir per assolir els objectius d'aprenentatge que pretenem.

En aquesta àrea, els alumnes s'inicien en el desenvolupament d'estratègies de metodologia científica, com ara la capacitat de formular preguntes, identificar problemes, planificar i realitzar activitats, etc.; per a això, el treball en grup col·laboratiu serà un dels pilars per entrenar qüestions d'habilitats socials i aspectes de contingut que ajudaran a consolidar encara més tot el que s'ha treballat.

Els continguts de l'àrea de Ciències de la Natura vénen organitzats al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats a context real, serà important treballar la part competencial de manera que el coneixement es transformi en acció i aplicar-lo a projectes reals propers a l'alumnat.

6.1 Metodologia general i específica.

Segons ve recollit al Projecte Educatiu de Centre, el professorat del centre treballa amb una mateixa línia metodològica que la concretitza a la Programació Didàctica i que està basada en les següents propostes

APRENTATGE COOPERATIU

Organització de l'aula:

- L'aula s'organitza per equips heterogenis de 4 o 5 membres depenent del nombre d'alumnes i de l'espai de l'aula sent el número flexible.
- Els equips es modifiquen amb cada projecte (o en el transcurs d'un projecte si el tutor/al considerara necessari).
- Dins de l'equip els càrrecs seran els següents:
  - ☒ Secretaria.
  - ☒ Coordinació.

☒ Portaveu.

☒ Control.

- Transmissió de coneixements

La metodologia basada en la transmissió o perspectiva tradicional, concep l'ensenyament com un vertader art i al professor/a com un artesà, on la seua funció és explicar clarament i exposar de manera progressiva els seus coneixements, enfocant-se de manera central en l'aprenentatge de l'alumne; l'estudiant és vist com una pàgina en blanc, un marbre al qual cal modelar, un got buit o una alcàntara que cal omplir. L'alumne és el centre de l'atenció en l'educació tradicional.

Dins d'aquesta concepció educativa es poden distingir dos enfocaments principals:

- El primer és un enfocament enciclopèdic, on el professor és un especialista que domina la matèria a la perfecció; l'ensenyament és la transmissió del saber del mestre que es tradueix en coneixements per a l'estudiant. Es pot córrer el perill que el mestre que té els coneixements no sàpia ensenyar-los.
- Segon enfocament és el comprensiu, on el professor/a és un intel·lectual que comprén lògicament l'estructura de la matèria i la transmet de manera que els alumnes l'arriben a comprendre com ell mateix.

En tots dos enfocaments es dona gran importància al coneixement relacionat amb altres disciplines. En la seua manera de transmissió i presentació, el coneixement que adquireix l'estudiant es deriva del saber i de l'experiència pràctica del mestre, qui posa les seues facultats i coneixements al servei de l'alumne.

En resum en aquesta perspectiva l'aprenentatge és la comunicació entre emissor (mestre) i receptor (estudiant) prenent en compte la comprensió i la relació amb sentit dels continguts.

6.2. Recursos Didàctics i Organitzatius.

-Organització dels recursos humans:

Aquest any de manera excepcional he de limitar el contacte dels alumnes amb els mestres que no pertanyen al grup bombolla. Per això als alumnes i els mestres contarem con el suport i recolzament dels especialistes de AL i PT de manera indirecta.

-Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge. Activitats complementàries.

Inicialment per a evitar el contacte entre diferents grups no estan planificades activitats complementàries a nivell de centre. A nivell de tutoria, dins de l'aula, cada grup podrà participar d'algunes de les activitats més rellevants.

-Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge.

Les estratègies d'ensenyament i aprenentatge que desenvolupem són les següents:

- Foment de la lectura (animació lectora).
- Destreses de pensament.
- Rutines de pensament.
- Pensament lateral.
- Moment de càlcul mental.
- Alumne tutor: treballs per parella.

6.3 Metodologia en cas de confinament

A l'alumne que es trobe en situació d'aïllament, se li proporcionarà i guiarà el seu aprenentatge a través dels mecanismes emprats usualment, manant l'agenda setmanalment i concretant les activitats a fer per Webfamília, Email i/o Canal d'informació de grup. A més, en cas d'aïllament del grup sencer, es faria videoconferències per xicotets grups, mitjançant la plataforma WebEx, garantint una atenció educativa i un procediment adequat per a l'avaluació de l'alumnat, el més semblant possible al que es faria en l'aula i intentant que segueixca la temporalització de l'aula de la manera més sistemàtica possible.

S'intentarà primer les activitats de tipus interactiu durant aquest temps.

7. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT

El caràcter de l'avaluació en l'etapa d'Educació Primària és el que està establert en l'article 12.1 del Reial Decret 126/2014, i la concreció d'este en este article.

El **caràcter continu** de l'avaluació tindrà com a fi detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat.

7.1. Criteris d'avaluació- Instruments d'avaluació.

Els criteris d'avaluació serveixen de referència per valorar el progressiu grau d'adquisició de les distintes competències., així com representen els indicadors sobre quins aprenentatges ha d'aconseguir l'alumnat.

Instruments d'avaluació.

Rúbrica: La Rúbrica és una eina d'avaluació que permet establir paràmetres graduals d'acompliment, i que afavoreix l'autoavaluació en l'alumnat. Com a instrument, facilita la valoració de l'acompliment de l'alumnat en matèries i temes complexos; així mateix, permet observar com va aprenent l'alumne (i això afavoreix a l'autoanàlisi del seu propi aprenentatge i el dels seus companys/es). Si el professor empra de manera freqüent aquest instrument, facilita la coavaluació i retroalimentació en el grup.

Una rúbrica és un tipus de llistat que conté criteris ben específics que permeten valorar l'aprenentatge, coneixements i competències adquirides pels estudiants, sobre un tema, tasca o activitat. Per a això s'estableixen nivells d'acompliment sobre els continguts o competències a avaluar.

Dissenyar una rúbrica implica avaluar de forma objectiva el treball i avanç dels estudiants, per la

qual cosa el professor haurà d'especificar clarament quina espera dels seus alumnes, esmentant els criteris sota els quals hauran d'exercir-se en relació a la tasca o activitat encomanada.

Mapa Conceptual: El mapa conceptual és un diagrama que ajuda a entendre un tema en especifique en visualitzar les relacions entre les idees i conceptes. En general, les idees són representades en nodes estructurats jeràrquicament i es connecten amb paraules d'enllaç sobre les línies per a explicar les relacions.

Quadern de conducta : registre algunes pautes, hàbits i rutines de treball a l'aula, així com de comportament i seguiment de les normes de classe.

Prova de preguntes amb resposta curta: En elles l'alumne ha d'aportar una informació molt concreta i específica que podrà resumir-se en una frase, una dada, una paraula, un signe, una fórmula, etc., evidentment referits a qüestions de certa rellevància. Ús de les TICS, tipus Kahoot, Quizizz, Plickers, etc

Proves escrites amb preguntes amb text incomplet, preguntes de correspondència o aparellament, preguntes d'opció múltiple, preguntes de vertader – fals (justificades), analogies/diferències, preguntes d'interpretació i/o elaboració de gràfics, mapes, estadístiques, etc.

Proves Orals: Es pot registrar els coneixements de l'alumnat utilitzant com a instrument la prova oral que especifique un fet concret o diferents continguts educatius.

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **ciències socials són** els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA										
ÀREA: CIÈNCIES SOCIALS NIVELL: 2N EDUCACIÓ PRIMÀRIA										
BL	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte						Instruments	
1	2nCS.BL1.1 Formular preguntes amb l'ajuda del docent sobre la vida de les persones en el passat, les seues diferències amb les formes de vida actuals i sobre les característiques de distints llocs que els fa singulars.	2ncs.bl1.1.1 Formula preguntes amb l'ajuda del docent sobre la vida de les persones en el passat, les seues diferències amb les formes de vida actuals i sobre les característiques de distints llocs que els fa singulars.						U6		Prova oral/escrita
	2nCS.BL1.2 Obtindre informació a partir d'un guió de preguntes elaborades pel grup-classe de fonts escrites, orals, imatges o a través del mesurament amb magnituds estandarditzades i registrar-la per mitjà de textos, imatges, línies de temps o taules i utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge o gravació cuidant-ne el bon ús i manteniment.	2ncs.bl1.2.1 Obté i selecciona informació a partir d'un llistat de preguntes elaborades pel grup-classe de fonts escrites, orals, imatges o a través del mesurament amb magnituds estandarditzades						U6		Prova oral/escrita
		2ncs.bl1.2.2 Registra la informació obtinguda de fonts diverses per mitjà de textos senzills, imatges, línies de temps o taules, utilitza algun mitjà per a emmagatzemar-la o gravar-la facilitat pel docent i supervisat per ell i en cuida el bon ús i manteniment.						U6		Prova oral/escrita
	2nCS.BL1.3 Utilitzar llistes, esquemes senzills, línies de temps o imatges per a establir fets rellevants i relacions entre ells per mitjà de la identificació de les idees clau de les fonts utilitzades.	2nCS.BL1.3.1 Utilitza llistes, esquemes senzills, línies de temps o imatges per a establir fets rellevants i relacions entre ells.						U6		Prova oral/escrita
		2nCS.BL1.3.2 Identifica les idees clau de les fonts utilitzades per a establir fets rellevants i relacions entre estos.						U6		Prova oral/escrita
	2nCS.BL1.4 Enumerar o narrar a partir d'una planificació prèvia elaborada col·lectivament en classe les conclusions d'un procés d'indagació senzill sobre fets socials recolzant-se en un guió o una presentació elaborada amb un programa informàtic.	2nCS.BL1.4.1 Expressa per mitjà de textos narratius o enumeracions a partir d'una planificació prèvia elaborada col·lectivament en classe les conclusions d'un procés d'indagació senzill sobre fets socials recolzant-se en un guió.		U2						Prova oral/escrita

	2nCS.BL1.4.2 Exposa oralment les conclusions d'un procés senzill d'indagació sobre fets socials amb el suport d'una presentació breu a partir d'una plantilla elaborada pel docent per mitjà d'un programa informàtic.		U2						Prova oral/escrita
2nCS.BL1.5 <i>Mostrar predisposició a desenrotllar activitats amb altres companys compartint els recursos, participant en la planificació, aportant idees constructives, assumint alguna part de la tasca assignada, escoltant les aportacions dels altres i reconeixent-los-les.</i>	2nCS.BL1.5.1 Participa en el desenrotllament d'una tasca en un equip de treball amb la guia d'un adult i col·labora en la seua planificació col·lectiva aportant idees constructives.		U2						Prova oral/escrita
	2nCS.BL1.5.3 Escolta amb atenció les aportacions dels altres mantenint un contacte ocular intermitent i demostrant interès amb gestos i paraules adequats.	U1	U2	U3	U4	U5	U6		Prova oral/escrita
2nCS.BL1.6 <i>Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa realitzar-la, demanant ajuda si en necessita</i>	2nCS.BL1.6.1 Segueix les instruccions per a realitzar una activitat d'aprenentatge senzilla amb atenció i constància.	U1	U2	U3	U4	U5	U6		Prova oral/escrita
	2nCS.BL1.6.2 Demana ajuda a l'adult o als seus companys/es quan en necessita. i no abandona quan li costa realitzar una activitat.	U1	U2	U3	U4	U5	U6		Prova oral/escrita
2nCS.BL1.7 Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir, reconèixer si els han realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.	2nCS.BL1.7.1 Reconeix si ha seguit correctament els passos per al desenrotllament d'un producte o una tasca planificada de forma col·lectiva.								Prova oral/escrita
	2nCS.BL1.7.2 Descriu els passos seguits en la realització d'una tasca i expressa la seua opinió sobre el resultat del procés i sobre si s'han realitzat correctament els passos adequats per a aconseguir la meta d'esta tasca.		U2						Prova oral/escrita
2nCS.BL1.8 <i>Mostrar interès per conèixer com vivien les persones en el passat, tractant de comprendre els motius de les seues actuacions i reconèixer aquelles situacions personals o socials que reflectixen algun tipus de desigualtat social.</i>	2nCS.BL1.8.1 Assenyala els motius que van poder tindre les persones i grups socials per a actuar en determinades circumstàncies i contextos per a comprendre com vivien les dites persones en el passat i per a explicar de manera senzilla fets històrics rellevants.		U2				U6		Prova oral/escrita

		2nCS.BL1.8.3 Fa preguntes per a conèixer com vivien les persones en el passat i posa algun exemple de situacions personals o socials que reflecteixen algun tipus de desigualtat social.		U2				U6		Prova oral/escrita
2	2nCS.BL2.1 Elaborar plànols senzills de llocs pròxims per a situar llocs significatius (l'escola, la seua vivenda, locals comercials, equipaments culturals), on se n'identifique l'ús per mitjà de superfícies pintades o trames (residencial, esportiu, equipaments) i s'incloua una escala gràfica i una llegenda.	2nCS.BL2.1.1 Usa plànols senzills de llocs pròxims per a situar llocs significatius (l'escola, la seua vivenda, locals comercials, equipaments culturals) en què s'identifique, per mitjà de superfícies pintades o trames, el seu ús (residencial, esportiu, equipaments) i s'incloua una escala gràfica i una llegenda.	U1							Prova oral/escrita
	2nCS.BL2.2 Diferenciar els components de la hidrosfera indicant alguna de les seues característiques a partir d'imatges de paisatges, observacions directes i imatges aèries i anomenar els oceans i alguns mars i rius importants.	2nCS.BL2.2.1 Diferencia els components de la hidrosfera com ara oceans, mars, rius, llacs, aigües subterrànies, glaceres, i indica alguna de les seues característiques a partir d'imatges de paisatges, observacions directes.			U3					Prova oral/escrita
		2nCS.BL2.2.2 Anomena i situa els oceans i alguns mars i rius importants en un mapa.			U3					Prova oral/escrita
	2nCS.BL2.3 Identificar en l'estructura de la Terra la litosfera com a capa externa, els principals tipus de roques i minerals que la componen i situar-hi els continents i les principals unitats de relleu per mitjà d'un globus terraqüi o un planisferi.	2nCS.BL2.3.1 Identifica en una representació gràfica de l'estructura de la Terra la litosfera com a capa externa, els principals tipus de roques i minerals que la componen.					U5			Prova oral/escrita
<i>2nCS.BL2.3.2 Situa els continents i les principals unitats de relleu per mitjà d'un globus terraqüi o un planisferi.</i>						U5			Prova oral/escrita	
2nCS.BL2.4 Reconèixer la importància de la conservació de la hidrosfera per a l'equilibri ambiental i per a la vida dels sers humans a partir d'exemples de fenòmens ambientals i de situacions socials com el problema de l'accés a l'ús de l'aigua per a cobrir les necessitats bàsiques.	2nCS.BL2.4.1 Proposa exemples de fenòmens ambientals i de situacions socials com el problema de l'accés a l'ús de l'aigua per a cobrir les necessitats bàsiques per a demostrar la importància de la conservació de la hidrosfera per a l'equilibri ambiental i per a la vida dels sers humans per als quals l'accés a l'aigua és un dret bàsic.					U5			Prova oral/escrita	
2nCS.BL2.5 Observar i registrar gràficament els canvis de temps associats al canvi estacional, reconeixent la	2nCS.BL2.5.1 Observa i registra gràficament els canvis de temps, associats al canvi estacional.				U4				Prova oral/escrita	

	regularitat de la dita successió i els canvis estacionals i identificant algunes conseqüències per a les activitats humanes .	2nCS.BL.2.5.2 Reconeix la regularitat de la successió de tipus de temps i els canvis estacionals a partir del registre gràfic del temps atmosfèric i identifica algunes conseqüències per a les activitats humanes.				U4					Prova oral/escrita
3	2nCS.BL3.1 Reconèixer alguns àmbits de participació ciutadana, com ara l'escola, les associacions veïnals, culturals o esportives, els municipis i les comunitats autònomes i les institucions on s'exercix esta participació i les seues funcions.	2nCS.BL3.1.1 Reconeix alguns àmbits de participació ciutadana, com ara l'escola, les associacions veïnals, culturals o esportives, els municipis i les comunitats autònomes i les institucions on s'exercix la dita participació i les seues funcions.	U1								Prova oral/escrita
	2nCS.BL3.2 Diferenciar segons l'organització territorial algunes de les funcions i activitats que es duen a terme des de les institucions per a atendre les necessitats dels ciutadans, com ara la sanitat, l'educació, els servicis socials i la seguretat.	2nCS.BL3.2.1 Diferencia segons l'organització territorial (ajuntament i comunitat autònoma) algunes de les funcions i activitats que es duen a terme des de les institucions per a atendre les necessitats dels ciutadans, com ara la sanitat, l'educació, els servicis socials i la seguretat.	U1								Prova oral/escrita
	2nCS.BL3.3 Reconèixer els objectius de la UE, els seus països membres i alguns exemples d'actuacions que afecten la vida quotidiana, com ara l'existència d'una moneda comuna o el lliure desplaçament dels ciutadans europeus en el territori de la UE.	2nCS.BL3.3.1 Reconeix els objectius de la UE a partir d'alguns exemples d'actuacions que impulsa la Unió Europea, com ara la circulació de l'euro o el lliure desplaçament de ciutadans en el territori de la UE.									Prova oral/escrita
	2nCS.BL3.4 Diferenciar entre àrees urbanes i rurals de diversos països segons el nombre d'habitants i la seua dimensió i com això afecta la vida de les persones quant a accés a equipaments bàsics.	2nCS.BL3.4.1 Diferencia entre àrees urbanes i rurals de diversos països i posa exemples en què tinga en compte el nombre d'habitants, la grandària del lloc i els seus equipaments a partir d'observacions directes i d'imatges.	U1								Prova oral/escrita
	2nCS.BL3.5 Descriure alguns canvis locals com a conseqüència de l'arribada d'immigrants a un lloc, com ara la demanda de vivenda i servicis bàsics com les escoles o ambulatoris, o la creació de comerços o restaurants.	2nCS.BL3.5.1 Descriu alguns canvis locals com a conseqüència de l'arribada d'immigrants a un lloc com la demanda de vivenda i servicis bàsics com les escoles o ambulatoris, o la creació de comerços o restaurants a partir de casos concrets pròxims a l'entorn de l'alumne i d'altres llocs.	U1								Prova oral/escrita

	2nCS.BL3.6 Localitzar en un mapa la procedència d'alguns productes de la vida quotidiana: aliments, roba, electrodomèstics.		U2						Prova oral/escrita	
	2nCS.BL3.6.2 Classifica alguns productes de la vida quotidiana, com ara aliments, roba i electrodomèstics segons el grau de proximitat al lloc de consum.		U2						Prova oral/escrita	
	2nCS.BL3.7 Classificar d'acord amb el sector econòmic a què pertanguen diferents empreses que produïsquen béns d'ús quotidià o proporcionen servicis.		U2						Prova oral/escrita	
	2nCS.BL3.8 Esbrinar com obtenen les famílies els diners i com circula fent referència a activitats, com ara rebre un salari, guardar el dit ingrés en un compte d'estalvis en un banc o gastar-lo pagant bé en metàl·lic o amb targeta de crèdit l'adquisició de béns i servicis habituals com el menjar, la roba, el telèfon, la gasolina, material escolar o assistir a activitats lúdiques o culturals.	2nCS.BL3.8.1 Esbrina com obtenen les famílies els diners i com circula fent referència a activitats com rebre un salari, guardar el dit ingrés en un compte d'estalvis en un banc o gastar-lo pagant bé en metàl·lic o amb targeta de crèdit l'adquisició de béns i servicis habituals com el menjar, la roba, el telèfon, la gasolina, material escolar o assistir a activitats lúdiques o culturals.		U2						Prova oral/escrita
	2nCS.BL3.9 Actuar en la via pública tenint en compte les mesures de seguretat passiva i els senyals de circulació que indiquen prohibició.	2nCS.BL3.9.1 Coneix les mesures de seguretat passiva i els senyals de circulació que indiquen prohibició.	U1							Prova oral/escrita
	2nCS.BL3.9.2 Actua en la via pública tenint en compte les mesures de seguretat passiva i els senyals de circulació que indiquen prohibició.									
4	2nCS.BL4.1 Ordenar cronològicament per mitjà d'una línia de temps senzilla diversos fets del passat o esdeveniments relatius a la vida de persones significatives de la història com ara artistes, científics o governants, utilitzant com a marc temporal les edats de la història i els segles, identificant fets simultanis, canvis i continuïtats.	2nCS.BL4.1.1 Ordena de manera cronològica, per mitjà d'una línia de temps senzilla, diversos fets del passat o esdeveniments relatius a la vida de persones significatives de la història, com ara artistes, científics o governants.						U6		Prova oral/escrita
		2nCS.BL4.1.2 Utilitza com a marc temporal les edats de la història i els segles per a ordenar esdeveniments relatius a la vida de persones significatives de la història, com ara						U6		Prova oral/escrita

	artistes, científics o governants.								
	2nCS.BL4.1.3 identifica fets simultanis, canvis i continuïtats relatius a de la vida de persones significatives de la història com a artistes, científics o governants.						U6		Prova oral/escrita
2nCS.BL4.2 Reconèixer distintes formes de viure en les societats històriques a través de l'estudi de fets significatius o la vida de personatges que representen algun aspecte rellevant de l'activitat humana plantejant-se per què succeïxen els fets, les seues conseqüències o per què les persones actuen d'una determinada manera en un moment donat a partir de textos narratius, imatges, mitjans audiovisuals o visites a museus.	2nCS.BL4.2.1 Reconeix distintes formes de viure en les societats històriques a través de l'estudi de fets significatius o la vida de personatges (biografies) que representen algun aspecte rellevant per la seua aportació al desenrotllament d'humanitat.						U6		Prova oral/escrita
	2nCS.BL4.2.2 Planteja les causes de fets rellevants en la història i les seues conseqüències a partir de textos narratius, imatges, mitjans audiovisuals o visites a museus.						U6		Prova oral/escrita
	2nCS.BL4.2.3 Planteja causes i conseqüències de les actuacions de les persones a través de l'estudi de les biografies d'alguns personatges històrics rellevants.						U6		Prova oral/escrita
2nCS.BL4.3 Informar sobre l'ús d'alguns objectes o edificis del passat o muntatges museístics per a entendre com es vivia en l'època en què van ser construïts i completar este coneixement amb altres fonts basades en recursos digitals com fotografies o documents audiovisuals i narracions, distingint la realitat de la llegenda i iniciant-ne una senzilla classificació en fonts primàries i secundàries.	2nCS.BL4.3.1 Usa noves fonts basades en recursos digitals, com ara fotografies o documents audiovisuals i narracions per a completar el coneixement sobre com es vivia en el passat aportat per fonts, com ara objectes, edificis o muntatges museístics.						U6		Prova oral/escrita
	2nCS.BL4.3.2 Informa sobre l'ús d'alguns objectes o edificis del passat o muntatges museístics per a entendre com es vivia en l'època en què van ser construïts.						U6		Prova oral/escrita
	2nCS.BL4.3.3 Classifica de forma senzilla objectes, edificis, muntatges museístics, fotografies, documents audiovisuals o narracions en fonts primàries i secundàries.						U6		Prova oral/escrita
	2nCS.BL4.3.4 Distingix entre narracions de llegendes o mites i la història en l'ús de fotografies o documents audiovisuals i						U6		Prova oral/escrita

		narracions.								
--	--	-------------	--	--	--	--	--	--	--	--

El Decret 108/2014 determina per a l'àrea de ciències naturals són els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA										
ÀREA: CIÈNCIES NATURALS			NIVELL: 2N EDUCACIÓ PRIMÀRIA							
BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte						Instruments	
1	2nCN.BL1.1 Formular preguntes amb l'ajuda del docent relacionades amb el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia, determinar els conceptes clau i establir els mètodes i instruments més adequats.	2nCN.BL1.1.1 Formula preguntes amb l'ajuda del docent, relacionades amb el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia.	U1	U2	U3	U4	U5	U6		Prova oral/escrita
		2nCN.BL1.1.2 identifica els conceptes clau amb l'ajuda del docent, relacionats amb el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia a partir de les preguntes formulades.	U1	U2	U3	U4	U5	U6		Prova oral/escrita
	2nCN.BL1.2 Obtindre informació a través de l'exploració, l'observació i la descripció sistemàtica de si mateixos i altres sers vius, dels objectes, elements i fenòmens que succeeixen en el seu entorn a partir d'un guió de preguntes elaborades per la classe, registrant la informació per mitjà de llistes, imatges i taules, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge cuidant del seu bon ús i manteniment.	2nCN.BL1.2.1 Obté i selecciona informació a partir d'un guió de preguntes elaborades per la classe per mitjà de l'exploració, l'observació i la descripció sistemàtica de si mateixos i altres sers vius, dels objectes, elements i fenòmens que succeeixen en el seu entorn.	U1		U3	U4				Prova oral/escrita
		2nCN.BL1.2.2 Registra, amb les orientacions del professorat, la informació obtinguda per mitjà de llistes, imatges o taules, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment.								Prova oral/escrita
	2nCN.BL1.3 Utilitzar llistes, esquemes senzills, o imatges per	2nCN.BL1.3.1 Utilitza la informació registrada en llistes,	U1	U2						Prova oral/escrita

	a establir fets rellevants i relacions entre ells per mitjà de la identificació de les idees i conceptes clau relacionats amb la indagació.	imatges o taules per a destacar fets rellevants relacionats amb les idees i conceptes clau d'una indagació.								
	2nCN.BL1.4 Comunicar oralment i per escrit les conclusions d'una experiència realitzada, després d'una planificació col·lectiva i amb el suport d'un guió.	2nCN.BL1.4.1 Comunica oralment i per escrit les conclusions d'una experiència realitzada, després d'una planificació col·lectiva i amb el suport d'un guió.				U4				Prova oral/escrita
	2nCN.BL1.5 Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca assignada i col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes.	2nCN.BL1.5.1 Realitza la part de la tasca que li correspon en un equip de treball per a aconseguir metes comunes.	U1			U4				Prova oral/escrita
	2nCN.BL1.6 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa realitzar-la, demanant ajuda si en necessita.	2nCN.BL1.6.1 Segueix amb atenció i constància les instruccions per a realitzar una activitat d'aprenentatge senzilla.	U1	U2	U3	U4	U5	U6		Prova oral/escrita
		2nCN.BL1.6.2 Demana ajuda a l'adult o als seus companys/es quan la necessita.								
	2nCN.BL1.7 Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que cal seguir, reconèixer si els han realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.	2nCN.BL1.7.1 Reconeix si ha seguit correctament els passos per al desenrotllament d'un producte o una tasca planificada de forma col·lectiva..								Prova oral/escrita
		2nCN.BL1.7.2 Descriu els passos que ha seguit per a realitzar un producte o una tasca i dóna la seua opinió sobre la qualitat de realització de cada un dels passos.				U4				Prova oral/escrita
2	2nCN.BL2.1 Identificar i localitzar l'esquelet, musculatura i articulacions del cos humà, i reconèixer les seues característiques, per mitjà de l'ús de material didàctic manipulable.	2nCN.BL2.1.1 Identifica l'esquelet, la musculatura i les articulacions del cos humà per mitjà de l'ús de material didàctic manipulable.	U1							Prova oral/escrita
		2nCN.BL2.1.2 Reconeix les característiques de l'esquelet, la musculatura i les articulacions del cos humà per mitjà de l'ús de material didàctic manipulable.	U1							Prova oral/escrita
	2nCN.BL2.2 Adoptar hàbits d'alimentació sana i relacionar-los amb el bon funcionament del cos adoptant mesures preventives de malalties comunes relacionades amb mals hàbits.	2nCN.BL2.2.1 Adopta hàbits d'alimentació sana i mesures preventives de malalties comunes relacionades amb mals hàbits.		U2						Prova oral/escrita

	hàbits.	-2nCN.BL2.2.2 Relaciona els hàbits d'alimentació sana amb el bon funcionament del cos i la prevenció de malalties comunes.		U2						Prova oral/escrita
	2nCN.BL2.3 Reconèixer i expressar, a través del joc, les emocions i sentiments i conèixer com es manifesten en el seu propi cos.b	2nCN.BL2.3.1 Reconeix, a través del joc, com es manifesten en el seu propi cos emocions i sentiments	U1							Prova oral/escrita
		2nCN.BL2.3.2 Expressa, a través del joc, amb el seu propi cos, les emocions i sentiments	U1							Prova oral/escrita
3	2nCN.BL3.1 Identificar i explicar les principals funcions dels sers vius (naixen, es relacionen, es reproduïxen i moren) i reconèixer les seues característiques a través de l'observació.	2nCN.BL3.1.1 Descriu les principals funcions dels sers vius (nàixer, relacionar-se, reproduir-se i morir) i reconeix les seues principals característiques a través de l'observació de materials visuals.	U1	U2	U3	U4				Prova oral/escrita
	2nCN.BL3.2 Observar i identificar les característiques físiques dels animals, així com les parts i tipus de plantes, i la seua utilitat per a la vida per mitjà de l'observació i experimentació	2nCN.BL3.2.1 Descriu, a partir de l'observació i l'experimentació, les característiques físiques dels animals i les parts i tipus de plantes, així com la seua utilitat per a la vida.			U3	U4				Prova oral/escrita
	2nCN.BL3.3 Observar i identificar els ecosistemes com a entorn natural dels sers vius, i algunes causes de l'extinció d'espècies relacionades amb el seu hàbitat natural, fomentar hàbits d'atenció del medi ambient i proposar actuacions per a cuidar-les.	2nCN.BL3.3.1 Descriu els ecosistemes com a entorn natural dels sers vius.								Prova oral/escrita
2nCN.BL3.3.2 Reconeix algunes de les causes de l'extinció d'espècies relacionades amb el seu hàbitat natural.					U4				Prova oral/escrita	
2nCN.BL3.3.3 Proposa actuacions del ser humà per a la protecció de les espècies relacionades amb el seu hàbitat natural.					U4				Prova oral/escrita	
4	2nCN.BL4.1 Examinar i classificar diferents tipus de materials per al reciclatge, i promoure'n la reutilització i la reducció de rebutjos.	2nCN.BL4.1.1 Classifica diferents tipus de materials per al seu reciclatge.					U5			Prova oral/escrita
		2nCN.BL4.1.2 Participa en la reutilització de diferents tipus de materials i la reducció de rebutjos a sa casa, al centre escolar i al barri.					U5			Prova oral/escrita

	2nCN.BL4.2 Aplicar els procediments per a diferenciar la massa i el volum dels objectes a través de mesuraments.	2nCN.BL4.2.1 Aplica els procediments per a diferenciar la massa i el volum dels objectes a través de mesuraments.					U5		Prova oral/escrita
	2nCN.BL4.3 Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer la propagació del so i la força de la gravetat, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball a l'aula.	2nCN.BL4.3.1 Reconeix en experiències senzilles <u>planificades col·lectivament</u> , la propagació del so i la força de la gravetat.						U6	Prova oral/escrita
		2nCN.BL4.3.2 Respecta, amb la supervisió del docent, les normes d'ús, seguretat i conservació dels materials de treball a l'aula.					U5		Prova oral/escrita
5	2nCN.BL5.1 Explorar i identificar màquines simples i quotidianes de l'entorn, amb la finalitat de classificar-les segons la seua utilitat i descriure la seua contribució al benestar humà.	2nCN.BL5.1.1 Classifica, segons la utilitat, màquines simples i quotidianes de l'entorn, aparells domèstics i dispositius TIC: Internet.						U6	Prova oral/escrita
		2nCN.BL5.1.2 Descriu la contribució al benestar humà de màquines simples, aparells domèstics i dispositius TIC: Internet						U6	Prova oral/escrita
	2nCN.BL5.2 Reconèixer i qüestionar la importància de la tecnologia en la vida quotidiana i alguns avanços de la ciència que milloren l'alimentació i reconèixer la seua contribució a les necessitats humanes.	2nCN.BL5.2.1. Reconeix la importància de la tecnologia a l'escola, la llar i en l'oci.						U6	Prova oral/escrita
		2nCN.BL5.2.2 Reconeix els beneficis i els riscos d'alguns avanços de la ciència que milloren l'alimentació i la seua contribució a les necessitats humanes.		U2				U6	Prova oral/escrita

El Decret 108/2014 determina per a l'àrea de Valencià els següents criteris d'avaluació:

BL	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte						Instruments
1	2nVLL.BL1.1 Participar en assemblees, conversacions i diàlegs escoltant, guardant el torn de paraula i expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.	2nVll.bl1.1.1 participa, per iniciativa pròpia, en situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i assemblees) respectant el torn de paraula	T	O	T	E	S		Prova oral/escrita
	2nVLL.BL1.2 Captar el sentit global i reconèixer idees principals de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència resumint oralment el contingut.	2nVll.bl1.2.1 identifica el tema en textos orals pròxims a la seua experiència (poemes, cançons, endevinalles, narracions breus, explicacions, regles de joc i instruccions i avisos).	T	O	T	E	S		Prova oral/escrita
		2nVll.bl1.2.2 reconeix, en textos orals del nivell educatiu, les idees principals del contingut de la comunicació.							Prova oral/escrita
	2nVLLBL1.3 Produir, a partir de models, textos orals, dels gèneres més habituals del nivell educatiu, mantenint l'orde lògic dels textos, evitant repeticions innecessàries i utilitzant un vocabulari, to de veu i pronunciació adequats.	2nVll.bl1.3.1 en la producció de textos pronuncia adequadament evitant repeticions.	T	O	T	E	S		Prova oral/escrita
		2nVLL.BL1.3.2 Produïx a partir de models textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu (descripcions de persones, animals, objectes i llocs, narracions breus, regles de joc, instruccions senzilles).							Prova oral/escrita
		2nVLL.BL1.3.3 En conversacions i diàlegs adapta el llenguatge a les característiques del seu interlocutor.							Prova oral/escrita
		2nVLLBL1.3.4 En la producció de textos orals, organitza la informació respectant l'orde lògic de l'estructura textual.							Prova oral/escrita
	2nVLL.BL1.4 Memoritzar i reproduir, a partir de models, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.	2nVLL.BL1.4.1 Memoritza a partir de models textos orals dels gèneres pròxims a la seua experiència (poemes, tirallongues, diàlegs de contes, instruccions).	U3	U4	U12				Prova oral/escrita
		2nVLL.BL1.4.2 Reproduïx a partir de models textos orals dels gèneres pròxims a la seua experiència amb una pronunciació i ritme adequats.							Prova oral/escrita
	2nVLL.BL1.5 Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació	2nVLL.BL1.5.1 Interpreta textos orals del nivell educatiu procedents dels mitjans de comunicació (eslògans, pel·lícules i notícies de la televisió pròxims a la seua	U5	U12					Prova oral/escrita

	utilitzant les estratègies de comprensió del nivell educatiu i resumint-ne el contingut.	experiència), en resumeix el contingut i expressa els seus gustos i preferències sobre el seu contingut.										
	2nVLL.BL2.1 Llegir en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, textos pròxims a la seua experiència proposats per l'adult adequant-se al format i a l'estructura textual.	2nVLL.BL2.1.1 Llig en veu alta, amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, textos pròxims a la seua experiència proposats per l'adult adequant-se al format i a l'estructura textual.	T	O	T	E	S					Prova oral/escrita
		2nVLL.BL2.1.2 Llig textos pròxims a la seua experiència proposats per l'adult per a gaudi personal.										Prova oral/escrita
	2nVLL.BL2.2 Interpretar, de manera guiada a través de la reflexió i el diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipant i comprovant hipòtesis a través del títol i les il·lustracions, captant el sentit global del text, realitzant inferències directes, destacant les idees principals i resumint oralment el contingut.	2nVLL.BL2.2.1 Identifica el tema i el destinatari en els textos escrits impresos, digitals i audiovisuals del nivell educatiu (tirallongues, sopes de lletres senzilles, jeroglífics, cal·ligrames, faules, normes, fulls d'instruccions simples, definicions simples, receptes, etc.).	T	O	T	E	S					Prova oral/escrita
		2nVLL.BL2.2.2 Comprova les conjectures que ha anticipat sobre el tema de textos escrits a través del títol i les il·lustracions.										Prova oral/escrita
		2nVLL.BL2.2.3 DESTACA LES IDEES PRINCIPALS I EN RESUMIX ORALMENT EL CONTINGUT.										Prova oral/escrita
	2nVLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals per a buscar i seleccionar de manera guiada informació de fonts preseleccionades i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	2nVLL.BL2.3.1 BUSCA I SELECCIONA INFORMACIÓ DE FONTS PRESELECCIONADES, EN MITJANS DIGITALS I DE FORMA GUIADA, PER A UTILITZAR-LA EN TASQUES D'APRENTATGE.	T	O	T	E	S					Prova oral/escrita
	2nVLL.BL2.4 Utilitzar de manera autònoma la biblioteca d'aula i de manera guiada la biblioteca de centre per a	2nVLL.BL2.4.1 Utilitza amb autonomia la biblioteca d'aula i de manera guiada la biblioteca de centre per a obtindre informació i seleccionar lectures personals.	U5	U9								Prova oral/escrita
		2nVLLBL2.4.2 Reconeix i respecta les pautes bàsiques d'organització i les normes de funcionament de la	U5	U9								Prova oral/escrita

	obindre informació i seleccionar lectures personals, reconeixent i utilitzant els seus sistemes d'ordenació i classificació i respectant les normes de funcionament.	biblioteca de centre.									
		2nVLL.BL2.4.3 Utilitza de manera responsable els materials i espais funcionals de la biblioteca d'aula.									
	2nVLL.BL2.5 Participar de manera responsable, a proposta dels adults, en accions del Pla lector del centre, com ara presentacions de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc., per a la millora de la competència lectora i per a refermar l'hàbit lector.	2nVLL.BL2.5.1 Participa de forma activa i responsable en accions del Pla lector del centre organitzades per al seu nivell educatiu (presentacions de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc.).	T	O	T	E	S				
3	2nVLL.BL3.1 Planificar i escriure de manera reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, mantenint l'orde lògic i evitant repeticions innecessàries, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics adequats.	2nVLL.BL3.1.1 Participa, per mitjà de l'observació de models, en el procés col·lectiu de planificació i escriptura de textos (descripcions de persones, animals i objectes i llocs, narracions breus i instruccions senzilles).	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita	
		2nVLL.BL3.1.2 Quan redacta textos organitza la informació evitant repeticions i respectant l'orde lògic de l'estructura textual.								Prova oral/escrita	
		2nVLL.BL3.1.3 Quan redacta textos adapta el llenguatge a les característiques de l'interlocutor.									Prova oral/escrita
		2nVLL.BL3.1.4 Quan redacta textos utilitza adequadament alguns recursos lingüístics (la comparació i el joc de paraules).									Prova oral/escrita
	2nVLL.BL3.2 Participar de manera col·lectiva en el procés de revisió de textos escrits, detectant errors, de manera reflexiva i dialogada amb ajuda dels seus companys i presentar-los cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.	2VLL.BL3.2.1 Realitza amb ajuda de guies el procés de revisió de textos escrits detectant errors amb les orientacions de l'adult.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita	
	2nVLL.BL3.2.2 Presenta els textos revisats cuidant els seus aspectes formals (cal·ligrafia, format de presentació, etc.) adequant-los als gèneres textuais propis del nivell educatiu (descripcions de persones, animals i objectes i llocs,									Prova oral/escrita	

		narracions breus i instruccions senzilles).								
		2nVLL.BL3.2.3 Presenta els textos revisats respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu (...)* Vegeu quadro d'elements gramaticals								Prova oral/escrita
	2nVLL.BL3.3 Utilitzar a partir de models l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva de fonts preseleccionades, per mitjà de llistes, taules, seqüències temporals, imatges i dibuixos per a utilitzar-la en la redacció de textos o en tasques d'aprenentatge.	2nVLL.BL3.3.1 Organitza a partir de models la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura de fonts preseleccionades per mitjà de taules i seqüències temporals per a utilitzar-la en la redacció de textos o tasques d'aprenentatge.	U10	U11	U12					Prova oral/escrita
4	2nVLL.BL4.1 Reconèixer, de manera guiada, els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu per a interpretar, elaborar i revisar textos de forma col·lectiva. * Vegeu quadro elements gramaticals BL3	2nVLL.BL4.1.1. Reconeix, per mitjà de l'observació de models, els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu en textos orals i escrits de l'entorn escolar (centre) i social pròxim.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
		2nVLL.BL4.1.2 Participa en el procés guiat de revisió col·lectiva de textos aplicant els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu.								Prova oral/escrita
	2nVLL.BL4.2 Utilitzar, de forma guiada, el diccionari alfabètic i programes i aplicacions educatives senzilles per a identificar el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió col·lectiva de textos.	2nVLL.BL4.2.1 Identifica el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió col·lectiva de textos, utilitzant, de manera guiada, el diccionari alfabètic i programes o aplicacions educatives senzilles	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
	2nVLL.BL4.3 Identificar i reproduir diferents tipus d'oracions adequades al nivell per a, amb ajuda de models, millorar les habilitats de comprensió, expressió i interacció orals i escrites.	2nVLLBL4.3.1 En la comprensió i producció de textos, orals o escrits, identifica amb ajuda de models diferents tipus d'oracions simples (enunciatives, interrogatives i exclamatives).	U3	U4						Prova oral/escrita
	2nVLL.BL4.4 Identificar les diferències bàsiques de les llengües cooficials i les seues tradicions per a reconèixer-les en les produccions pròpies i alienes dins i fora de l'àmbit escolar.	2nVLL.BL4.4.1 Reconeix, a partir de models, les diferències bàsiques de les llengües cooficials en les produccions pròpies i alienes de l'àmbit familiar i escolar.	U2	U7	U11					Prova oral/escrita

	2nVLL.BL4.5 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa realitzar-les, demanant ajuda si en necessita.	2nVLL.BL4.5.1 Segueix amb atenció i constància les instruccions per a realitzar una activitat d'aprenentatge senzilla.	U1							Prova oral/escrita
		2nVLL.BL4.5.2 Demana ajuda a l'adult o als seus companys/es quan en necessita.								Prova oral/escrita
	2nVLL.BL4.6 Participar en el procés de planificació del desenvolupament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir, reconèixer si els ha realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.	2nVLL.BL4.6.1 Reconeix si ha seguit correctament els passos per al desenvolupament d'un producte o una tasca planificada de manera col·lectiva.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
		2nVLL.BL4.6.2 Descriu els passos que ha seguit per a realitzar un producte o una tasca i dóna la seua opinió sobre la qualitat de realització de cada un dels passos.								Prova oral/escrita
	2nVLL.BL4.7 Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca assignada, col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.	2nVLL.BL4.7.1 Realitza la part de la tasca que li correspon en un equip de treball per a aconseguir metes comunes.	U4	U8	U12					Prova oral/escrita
	2nVLL.BL4.8 Interactuar i compartir continguts digitals de manera guiada utilitzant ferramentes de comunicació en temps real, adequades al nivell, en dispositius de les TIC, aplicant bones formes de conducta.	2nVLL.BL4.8.1 Interactua i compartix continguts digitals <u>de manera guiada</u> utilitzant ferramentes de comunicació en temps real en dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, etc.) en situacions de comunicació espontànies.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
		2nVLL.BL4.8.2 Interactua i compartix continguts digitals guardant el torn de paraula i dirigint-se al receptor amb respecte i identificant conductes inadequades.								Prova oral/escrita
5	2nVLL.BL5.1 Identificar i anomenar, amb les seues pròpies paraules, els elements que diferencien els textos literaris narratius i poètics i captar el sentit d'alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.	2nVLL.BL5.1.1 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> les diferències entre textos orals i escrits narratius (contes i relats) i lírics, (poemes i cançons) d'ús habitual en l'aula.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
		2nVLL.BL5.1.2 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> els elements bàsics (narrador, personatges, espai i temps) de contes i altres relats, orals i escrits, sempre que apareguen de manera explícita								Prova oral/escrita

	2nVLL.BL5.1.3 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> els elements bàsics (rima i ritme) de poemes i cançons, orals i escrits, d'ús habitual en l'aula.								Prova oral/escrita
	2nVLL.BL5.1.5 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> la comparació i els jocs de paraules quan apareixen en textos d'ús habitual en l'aula.								Prova oral/escrita
2nVLL.BL5.2 Seleccionar informació de fonts preseleccionades amb ajuda de guies, sobre l'entorn social o la tradició cultural, a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la seguint indicacions de l'adult en les tasques d'aprenentatge.	2nVLL.BL5.2.1 Selecciona informació, de fonts preseleccionades responent a preguntes sobre l'entorn o la tradició cultural a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	U4	U5	U9	U12				Prova oral/escrita
2nVLL.BL5.3 Elaborar, oralment i per escrit, de manera col·laborativa a partir de models, amb sentit estètic i creativitat, relats breus i poemes senzills amb recursos retòrics i mètrics adequats al nivell.	2nVLL.BL5.3.1 Elabora de manera col·laborativa, oralment i per escrit, <u>a partir de models</u> , amb sentit estètic i creativitat, relats breus utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita i els recursos retòrics adequats al nivell.	U6	U8	U12					Prova oral/escrita
	2nVLL.BL5.3.2 Elabora oralment i per escrit, <u>a partir de models</u> , amb sentit estètic i creativitat, poemes senzills utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita i els recursos retòrics i mètrics adequats al nivell.								Prova oral/escrita
2nVLL.BL5.4 Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions senzilles de textos literaris com fragments i diàlegs de contes, poemes, i no literaris com conversacions en situacions quotidianes, usant una entonació, volum i gestos adequats a través del joc i l'experimentació.	2nVLL.BL5.4.1 Participa en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions senzilles de textos literaris (fragments i diàlegs de contes, poemes...) i no literaris (conversacions en situacions quotidianes) usant una entonació, volum i gestos adequats.	U2	U10						Prova oral/escrita

El Decret 108/2014 determina per a l'àrea d' **educació artística** els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA

ÀREA: EDUCACIÓ ARTÍSTICA A) EDUCACIÓ PLÀSTICA NIVELL: 2N EDUCACIÓ PRIMÀRIA

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte							Instruments
1	2rEP.BL1.1 Reconèixer fotografies, il·lustracions, còmics i imatges audiovisuals del seu entorn social pròxim i identificar les característiques de format, enquadrament, seqüència i distribució espacial dels elements que els conformen i el significat del missatge que pretenen transmetre.	2rep.bl1.1.1 diferencia imatges fixes (fotografies, il·lustracions, còmics) i en moviment (imatges audiovisuals) del seu entorn social pròxim i expressa el significat del missatge que pretenen transmetre.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	Registre d'observació
		2rEP.BL1.1.2 Identifica de les imatges fixes i en moviment del seu entorn social algunes característiques de format, enquadrament, seqüència i distribució espacial dels elements que les conformen.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	Registre d'observació
	2nEP.BL1.2 Llegir i analitzar fotografies, il·lustracions, còmics i animacions senzilles del seu entorn social pròxim per a descriure el significat dels elements formals que donen moviment i expressió als personatges (línies cinètiques i onomatopeies, el color i la textura) i expressar els seus gustos personals i preferències en diàlegs i assemblees.	2rEP.BL1.2.1 Identifica i analitza <u>a partir de models i exemples</u> els elements estructurals de format i composició que hi ha en imatges fixes (fotografies, il·lustracions, còmics) i en moviment (animacions senzilles) del seu entorn social pròxim.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	Registre d'observació
		2rEP.BL1.2.2 Expressa en diàlegs i assemblees els seus gustos personals i preferències per iniciativa pròpia.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	Registre d'observació
		2rEP.BL1.2.3 Descriu els elements formals i compositius que donen moviment i expressió als personatges (línies cinètiques i onomatopeies, color, textura) d'imatges fixes (fotografies, il·lustracions, còmics) i en moviment (animacions senzilles) del seu entorn social pròxim.				U4		U6		Registre d'observació
	2rEP.BL1.3. Elaborar fotografies i dibuixos tipus còmic de seqüències d'accions per a crear personatges i històries de temes del seu entorn pròxim.	2nEP.BL1.3.1 Elabora imatges seqüenciades i dibuixos de tipus còmic i ordena temporalment les accions dels personatges per a narrar històries del seu entorn pròxim.		U2			U5			Registre d'observació
2rEP.BL1.4 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a capturar imatges i crear fotografies, il·lustracions, animacions senzilles o còmics de manera	2rEP.BL1.4.1 Utilitza de manera responsable dispositius electrònics i informàtics seguint <u>les indicacions de l'adult</u> per a crear imatges seqüenciades i dibuixos tipus còmic.			U3	U4			U7	Registre d'observació	

	responsable.										
2	2rEP.BL2.1 Observar i interpretar elements del seu entorn personal, familiar i natural pròxim per a representar emocions, idees, accions i situacions utilitzant de forma intencionada els elements bàsics del llenguatge visual.	2nEP.BL2.1.1 Observa en el seu entorn pròxim objectes, imatges i formes i expressa les impressions percebudes en el procés de manera espontània.	U1	U2			U5				Registre d'observació
		2rEP.BL2.1.2 Experimenta amb les possibilitats expressives dels elements bàsics del llenguatge visual (pla suport-pla forma, colors primaris i secundaris) per a representar les emocions, les idees, les accions i les situacions percebudes en l'observació d'objectes, imatges i formes.									
	2nEP.BL2.2 Realitzar produccions artístiques experimentant amb cada una de les tècniques i els diversos materials i recursos tecnològics per a aconseguir diferents efectes expressius fent un bon ús de materials i instruments i cuidant els acabats.	2nEP.BL2.2.1 Realitza produccions artístiques <u>experimentant</u> amb tècniques bidimensionals i tridimensionals, materials i utensilis per a aconseguir diferents efectes expressius, en fa un bon ús i cuida els acabats.	U1		U3	U4	U5			U7	Rúbrica
		<i>2nEP.BL2.2.2 Experimenta amb diferents recursos tecnològics (càmera fotogràfica, impressora) i en fa un bon ús per a aconseguir <u>diferents efectes expressius</u>.</i>									
	2rEP.BL2.3 Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir, reconèixer si els han realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.	2nEP.BL2.3.1 Reconeix si ha seguit correctament els passos per al desenrotllament d'un producte o una tasca planificada de manera col·lectiva.	U1		U3	U4			U6	U7	Prova oral/escrita
		2nEP.BL2.3.2 Descriu els passos que ha seguit per a realitzar un producte o una tasca i dona la seua opinió sobre la qualitat de realització de cada pas.									
	2nep.bl2.4 comprendre i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu en les seues conversacions sobre el contingut de les activitats realitzades i quan explica en veu alta el que ha après.	2nEP.BL2.4.1 Comprén i utilitza el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu en les seues conversacions sobre el contingut de les activitats realitzades.	U1	U2	U3	U4	U5	U6		U7	Prova oral/escrita
		2rEP.BL2.4.2 Explica en veu alta el que ha après sobre el contingut de les activitats realitzades utilitzant adequadament el vocabulari de l'àrea de l'àrea del nivell educatiu.									

2rep.bl2.5 obtenir informació en llocs de l'entorn pròxim com ara biblioteques i organismes públics i privats sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a utilitzar-la en processos creatius.	2nEP.BL2.5.1 Busca i selecciona informació de manera guiada en biblioteques i organismes públics i privats sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu i la utilitza en les seues creacions.		U2				U6		Prova oral/escrita
2nep.bl2.6 reconèixer i respectar algunes de les manifestacions artístiques més significatives que formen part del seu entorn pròxim (edificis, jardins, fonts, escultures) i expressar sensacions, gustos i experiències.	2nEP.BL2.6.1 Reconeix algunes de les manifestacions artístiques més significatives que formen part del seu entorn pròxim: edificis, jardins, fonts, escultures.					U5			Prova oral/escrita
	2nEP.BL2.6.2 Respecta les manifestacions artístiques del seu entorn (edificis, jardins, fonts, escultures) que es treballen en el nivell i hi expressa sensacions, gustos i experiències.								Prova oral/escrita
2nep.bl2.7 captar el sentit global de textos orals i participar en assemblees, conversacions i diàlegs escoltant, guardant el torn de paraula i expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.	2rEP.BL2.7.1 Reconeix el tema i el destinatari de textos orals habituals en les situacions de comunicació en què participa.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	Prova oral/escrita
	2nEP.BL2.7.2 Participa per <u>iniciativa pròpia</u> en situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i assemblees) i escolta amb atenció el seu interlocutor.								Prova oral/escrita
	2rEP.BL2.7.3 Expressa els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.								Prova oral/escrita
2rep.bl2.8 seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa realitzar-la i demanar ajuda si la necessita.	2nEP.BL2.8.1 Segueix amb atenció i constància les instruccions per a realitzar una activitat d'aprenentatge senzilla.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	Prova oral/escrita
	2nEP.BL2.8.2 Demana ajuda a l'adult o als seus companys/es quan en necessita.								Prova oral/escrita
2nep.bl2.9 participar en equips de treball realitzant la part de la tasca assignada i col·laborar amb els altres membres del grup per a aconseguir metes.	2nEP.BL2.9.1 Realitza la part de la tasca que li correspon en un equip de treball per a aconseguir metes comunes.	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	Prova oral/escrita
2rEP.BL3.1 Reconèixer en els objectes i els espais reals tipus de línia en diferents direccions per a realitzar composicions	2nEP.BL3.1.1 Reconeix en els objectes i espais reals línies en diferents direccions (horitzontal, vertical, inclinada).	U1			U4				Prova oral/escrita

3	geomètriques bidimensionals.	2nEP.BL3.1.2 Realitza composicions geomètriques bidimensionals utilitzant línies horitzontals, verticals i inclinades.										Prova oral/escrita
	2rEP.BL3.2 Reconèixer i utilitzar amb atenció el regle com a instrument propi del dibuix tècnic.	2nEP.BL3.2.1 Reconeix el regle com a instrument propi del dibuix tècnic i l'utilitza amb atenció per a mesurar i traçar línies.			U3							Prova oral/escrita

El Decret 108/2014 determina per a l'àrea de Matemàtiques els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA												
ÀREA: MATEMÀTIQUES NIVELL: 2N EDUCACIÓ PRIMÀRIA												
BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte							Instruments		
1	2nMAT.BL1.1 Analitzar enunciats de problemes orals, gràfics i escrits relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn immediat utilitzant estratègies com la lectura comprensiva de l'enunciat i l'expressió numèrica de les dades.	2nmat.bl1.1.1 Analitza enunciats de problemes orals, gràfics i escrits relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn immediat utilitzant estratègies com ara la lectura comprensiva de l'enunciat i l'expressió numèrica de les dades.		T	O	T	E	S				Prova oral/Escrita
	2nMAT.BL1.2 En la resolució de problemes i breus investigacions científiques, utilitzar diferents estratègies com la manipulació i l'experimentació amb materials relacionats amb el problema i la representació per mitjà de dibuixos i taules, i comunicar amb claredat el procés seguit.	2nmat.bl1.2.1 Utilitza estratègies com la manipulació i l'experimentació amb materials relacionats amb el problema, així com la representació per mitjà de dibuixos i taules en la resolució de problemes i breus investigacions científiques.	U2	U6	U8	U9	U10	U12				Prova oral/escrita
		2nMAT.BL1.2.2 Comunica el procés seguit en la resolució d'un problema seguint un orde lògic quan manipula materials i hi experimenta.										

	2nMAT.BL1.3 Reconéixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu en les seues conversacions sobre el contingut de les activitats realitzades i quan explica en veu alta el que ha après.	2nMAT.BL1.3.1 Reconeix i utilitza el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu en les seues conversacions sobre el contingut de les activitats realitzades.		T	O	T	E	S		Prova oral/escrita
	2nMAT.BL1.4 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa realitzar-les, i demanar ajuda si en necessita.	2nMAT.BL1.4.1 Seguir amb atenció i constància les instruccions per a realitzar una activitat d'aprenentatge senzilla.		T	O	T	E	S		Prova oral/escrita
		2nMAT.BL1.4.2 Demana ajuda a l'adult o als seus companys quan en necessita.								Prova oral/escrita
	2nMAT.BL1.5 Participar en el procés de planificació de la realització d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que cal seguir, reconéixer si els ha fet correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.	2nMAT.BL1.5.1 Reconeix si ha seguit correctament els passos per a realitzar un producte o una tasca planificada de manera col·lectiva.		T	O	T	E	S		Prova oral/escrita
		2nMAT.BL1.5.2 Descriu els passos que ha seguit per a realitzar un producte o una tasca i dóna la seua opinió sobre la qualitat de realització de cada un dels passos.								Prova oral/escrita
	2nMAT.BL1.6 Buscar i seleccionar informació de manera guiada en diferents mitjans, i reconéixer que esta pot no ser fiable, registrar-la en paper acuradament o emmagatzemar-la digitalment. Organitzar la informació utilitzant l'escriptura per mitjà de llistes, seqüències temporals, taules i imatges.	2nMAT.BL1.6.1 Busca i selecciona informació de fonts preseleccionades per a respondre a preguntes sobre temes d'interés que es treballen en el nivell educatiu i utilitza els diferents recursos acuradament.	U3	U4	U5	U6	U7	U10	U12	Prova oral/escrita
2	2nMAT.BL2.1 Llegir i escriure el valor de nombres naturals fins a tres xifres, en situacions de caràcter numèric d'aula i personals com ara talles, estatures, l'orde en grans competicions, jocs amb la intenció de mesurar, comptar, ordenar o comparar estos nombres utilitzant monedes, furgadents, gomets, etc.	2nMAT.BL2.1.1 Llig i escriu el valor de nombres naturals fins a tres xifres, en situacions de caràcter numèric d'aula i personals com ara talles, estatures, l'orde en grans competicions, jocs amb la intenció de mesurar, comptar, ordenar o comparar estos nombres utilitzant monedes, furgadents, gomets, etc.	U5	U6	U9	U11	U12			Prova oral/escrita

	<p>2nMAT.BL2.2 Sumar i restar nombres naturals de tres xifres i multiplicar per 1, 2, 3, 4 i 5 com a suma de sumands iguals amb qualsevol estratègia de càlcul (monedes, dits, objectes, calculadora per a investigar situacions numèriques senzilles $2 + 2 + 2 + 2 = 2 \times 4...$), i explicar el procés seguit per a això amb les pròpies paraules i algoritmes escrits. Identificar les operacions en situacions (mercat, organització d'un aniversari...) que requerisquen unir o afegir, llevar o separar i repetir.</p>	<p>2nMAT.BL2.2.1 Suma i resta nombres naturals de tres xifres i multiplica per 1, 2, 3, 4 i 5 com a suma de sumands iguals amb qualsevol estratègia de càlcul (monedes, dits, objectes, calculadora per a investigar situacions numèriques senzilles $2 + 2 + 2 + 2 = 2 \times 4...$).</p>	U7	U8						Prova oral/escrita
		<p>2nMAT.BL2.2.2 Explica el procés seguit per a sumar i restar nombres naturals de tres xifres i multiplicar per 1, 2, 3, 4 i 5 com a suma de sumands iguals amb qualsevol estratègia de càlcul (monedes, dits, objectes, calculadora per a investigar situacions numèriques senzilles $2 + 2 + 2 + 2 = 2 \times 4...$), amb les pròpies paraules i algoritmes escrits.</p>	U7	U8						Prova oral/escrita
		<p>2nMAT.BL2.2.3 Identifica les operacions en situacions (mercat, organització d'un aniversari, etc.) que requerisquen unir o afegir, llevar o separar i repetir.</p>	U1	U2	U3	U9	U10	U11		
3	<p>2nMAT.BL3.1 Utilitzar els instruments de mesura no convencionals (pams, passos, rajoles, cordes, pals, pots, botelles) i convencionals (cinta mètrica, regle graduat, balança de pesos, vasos graduats, calendari, rellotge d'agulles, etc.) i les unitats (quilogram, metre, centímetre, litre, dia, setmana, mes, any i hora) que millor s'ajusten en cada cas per a realitzar mesuraments de diferents magnituds (longitud, pes/massa, capacitat i temps) d'objectes i espais del seu entorn immediat.</p>	<p>2nMAT.BL3.1.1 Utilitza els instruments de mesura no convencionals (pams, passos, rajoles, cordes, pals, pots, botelles) i convencionals (cinta mètrica, regle graduat, balança de pesos, vasos graduats, calendari, rellotge d'agulles, etc.) i les unitats (quilogram, metre, centímetre, litre, dia, setmana, mes, any i hora) que millor s'ajusten en cada cas per a realitzar mesuraments de diferents magnituds (longitud, pes/massa, capacitat i temps) d'objectes i espais del seu entorn immediat (aula i casa).</p>	U5	U6	U9	U10	U12			Prova oral/escrita
	<p>2nMAT.BL3.2 Utilitzar les unitats de mesura de temps (minut, hora, dia, setmana, mes i any) i les seues relacions per a establir relacions temporals (ahir, hui, demà, l'any passat, etc.) en situacions reals del seu</p>	<p>2nMAT.BL3.2.1 Utilitza les unitats de mesura de temps (minut, hora, dia, setmana, mes i any) i les seues relacions per a establir relacions temporals (ahir, hui, demà, l'any passat, etc.) en situacions reals del seu entorn immediat</p>	U10	U12						Prova oral/escrita

	entorn immediat (aula i casa).	(aula i casa).								
4	2nMAT.BL4.1 Reproduir figures planes (formes rectangulars, triangulars i circulars) amb diferents materials manipulatius (p. e. palletes, furgadents, geoplans, trames de punts, plantilles circulars, etc.) per a diferenciar-les en l'entorn immediat, utilitzant un vocabulari bàsic: línies corbes i rectes, costats i simetria (utilitzant plegament, tall, espills).	2nMAT.BL4.1.1 Reproduïx figures planes (formes rectangulars, triangulars i circulars) amb diferents materials manipulatius (p. e. palletes, furgadents, geoplans, trames de punts, plantilles circulars, etc.) per a identificar-les en l'entorn immediat, utilitzant un vocabulari bàsic: línies corbes i rectes, costats i simetria (utilitzant plegament, tall, espills).	U4	U7	U10					Prova oral/escrita
	2nMAT.BL4.2 Calcular el perímetre d'objectes plans de l'aula amb instruments de mesura no convencionals (pams, passos, rajoles, etc.).	2nMAT.BL4.2.1 Calcula el perímetre d'objectes plans de l'aula amb instruments de mesura no convencionals (pams, passos, rajoles, etc.)	U4	U5						Prova oral/escrita
	2nMAT.BL4.3 Construir cubs, piràmides, prismes amb base rectangular i formes esfèriques, utilitzant materials concrets (p. e. argila, plastilina, furgadents, palletes, motles, etc.), per a diferenciar-los en l'entorn immediat (p. e. pots, envasos, caixes, pilota, etc.), i utilitzar un vocabulari bàsic.	2nMAT.BL4.3.1 Construïx cubs, piràmides, prismes amb base rectangular i formes esfèriques, utilitzant materials concrets (p. e. argila, plastilina, furgadents, palletes, motles, etc.), per a diferenciar-los en l'entorn immediat (p. e. pots, envasos, caixes, pilota, etc.), i utilitza un vocabulari bàsic.	U9							Prova oral/escrita
	2nMAT.BL4.4 Fer moviments: esquerra, dreta, dalt i baix, usant materials manipulatius per a descriure canvis en situacions de jocs.	2nMAT.BL4.4.1 Realitza moviments: esquerra, dreta, dalt i baix, usant materials manipulatius per a descriure canvis en situacions de jocs.	U11							Prova oral/escrita
	2nMAT.BL4.5 Interessar-se per algunes de les manifestacions artístiques més significatives que formen part del seu entorn pròxim en què apareixen els elements geomètrics del nivell, edificis, jardins, fonts, escultures, i expressar sensacions, gustos i experiències.	2nmat.bl4.5.1 identifica algunes de les manifestacions artístiques més significatives que formen part del seu entorn pròxim en què apareixen els elements geomètrics en edificis, jardins, fonts, escultures, etc.	U0	U4	U5	U9	U11			Prova oral/escrita
5	2nMAT.BL5.1 Recollir dades primàries del seu entorn immediat (per exemple, nombre de mascotes, mes de	2nMAT.BL5.1.1 Recull i registra dades primàries del seu entorn immediat (per exemple, nombre de mascotes, mes	U7	U8	U10	U11	U12			Prova oral/escrita

	naixement, etc.), registrar-les i representar-les en un diagrama de barres per a llegir-les i interpretar-les	de naixement, etc.), i les representa en un diagrama de barres per a llegir-les i interpretar-les.								
	2nMAT.BL5.2 Determinar els possibles resultats (segur, probable, impossible) d'una experiència simple (per exemple, que isca cara en llançar una moneda, que isca un color determinat en una ruleta de colors, etc.) per a utilitzar el llenguatge senzill de l'atzar.	2nMAT.BL5.2.1 Determina els possibles resultats (segur, probable, impossible) d'una experiència simple (per exemple, que isca cara en llançar una moneda, que isca un color determinat en una ruleta de colors, etc.) per a utilitzar el llenguatge senzill de l'atzar.	U12							Prova oral/escrita

El Decret 108/2014 determina per a l'àrea de Valors Socials i Cívics els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA

ÀREA: VALORS SOCIALS I CÍVICS

NIVELL:2n EDUCACIÓ PRIMÀRIA

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte					Instruments		
	2nVSC.BL1.1 Reconèixer idees, imatges i creences que un té de si mateix i analitzar aquelles que els altres tenen sobre un mateix, per mitjà d'un llenguatge adequat i diferents mitjans de representació.	2nVSC.BL1.1.1 Reconeix les idees, imatges i creences de si mateix i la influència que hi tenen l'opinió dels altres.		U1					Diana	
		2nVSC.BL1.1.2 Descriu les idees, imatges i creences de si mateix utilitzant un llenguatge adequat i diversos mitjans de representació.		U1					Prova oral/escrita	
	2nVSC.BL1.2 Identificar la influència de les emocions i dels sentiments en l'habilitat de trobar l'arrel o causa d'una determinada situació o problema, per a prendre millors decisions i actuar en conseqüència.	2nVSC.BL1.2.1 Analitza l'origen o causa d'un problema tenint en compte com influïxen les emocions i els sentiments en l'anàlisi realitzada.		U1					Prova oral/escrita	
		2nVSC.BL1.2.2 Descriu com influïx conèixer amb objectivitat les causes o l'origen d'un problema per a prendre millors decisions i actuar en conseqüència.		U1					Prova oral/escrita	
	2nVSC.BL1.3 Planificar la realització d'un producte o una tasca prèviament determinada, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir, reconèixer si els han realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el procés i el resultat.	2nVSC.BL1.3.1 Reconeix si ha seguit correctament els passos per al desenrotllament d'un producte o una tasca planificada de forma col·lectiva.		U1	U2	U3	U4	U5	Prova oral/escrita	
		2nVSC.BL1.3.2 Descriu els passos que ha seguit per a realitzar un producte o una tasca i dóna la seua opinió sobre la qualitat de realització de cada un dels passos.		U1	U2	U3	U4	U5	Prova oral/escrita	
	2nVSC.BL1.4 Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca assignada, col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes.	2nVSC.BL1.4.1 Realitza la part de la tasca que li correspon en un equip de treball per a aconseguir metes comunes.		U1	U2	U3	U4	U5	Prova oral/escrita	
	2	2nVSC.BL2.1 Expressar amb gestos i paraules els seus estats emocionals en situacions quotidianes de joc i aprenentatge i anomenar-los adequadament quan parla de les seues experiències personals.	2nVSC.BL2.1.1 Expressa amb gestos i paraules els seus estats emocionals en situacions quotidianes de joc i aprenentatge.		U1					Prova oral/escrita
			2nVSC.BL2.1.2 Anomena adequadament els seus estats emocionals quan parla d'experiències personals.		U1					Prova oral/escrita
		2nVSC.BL2.2 Escoltar amb atenció el seu interlocutor,	2nVSC.BL2.2.1 Escolta amb atenció el seu interlocutor i		U1	U2	U3	U4	U5	Prova oral/escrita

	interpretar els seus estats emocionals i comprendre'n la relació amb el seu comportament i les seues formes d'expressió.	interpreta correctament els seus estats emocionals.								
		2nVSC.BL2.2.2 Comprén la relació dels estats emocionals identificats en el seu interlocutor amb el seu comportament i les seues formes d'expressió.		U1	U2	U3	U4	U5		Prova oral/escrita
	2nVSC.BL2.3 Cooperar en la resolució pacífica de conflictes habituals del seu entorn immediat aportant idees a través de la reflexió i el diàleg col·lectius.	2nVSC.BL2.3.1 Coopera en la resolució pacífica de conflictes habituals del seu entorn immediat i aporta idees a través de la reflexió i el diàleg col·lectius.		U1	U2	U3	U4	U5		Prova oral/escrita
	2nVSC.BL2.4 Expressar amb un llenguatge respectuós els seus desitjos i preferències prenent consciència i expressant els seus estats emocionals i controlant-los davant dels obstacles i malentesos.	2nVSC.BL2.4.1 Expressa amb un llenguatge respectuós els seus desitjos i preferències i pren consciència dels estats emocionals que els susciten.		U1	U2	U3	U4	U5		Prova oral/escrita
		2nVSC.BL2.4.2 Controla els seus estats emocionals davant d'obstacles i malentesos.		U1	U2	U3	U4	U5		Prova oral/escrita
2nVSC.BL2.5 Dialogar compartint els propis pensaments amb els companys d'aula guardant el torn de paraula i expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.	2nVSC.BL2.5.1 Dialoga per iniciativa pròpia amb els seus companys i respecta el torn de paraula quan compartix amb ells els seus pensaments.		U1	U2	U3	U4	U5		Prova oral/escrita	
3	2nVSC.BL3.1 Participar en projectes col·lectius de centre destinats a l'obtenció d'un producte que contribuïska a millorar la convivència, mostrar una actitud amistososa, oferir ajuda desinteressadament i acceptar-la quan la necessite.	2nVSC.BL3.1.1 Participa en projectes col·lectius de centre destinats a millorar la convivència del centre, mostra una actitud amistososa i ajuda desinteressadament els companys en les seues tasques.								Prova oral/escrita
		2nVSC.BL3.1.2 Participa en projectes col·lectius de centre destinats a millorar la convivència del centre, mostra una actitud amistososa i accepta l'ajuda dels altres quan la necessita.								Prova oral/escrita
	2nVSC.BL3.2 Identificar els principals drets que tenen els xiquets explicant la seua importància a través de raonaments senzills, reconèixer aquelles conductes	2nVSC.BL3.2.1 Identifica els principals drets que tenen les xiquetes i els xiquets raonant la seua importància.			U2	U3				Prova oral/escrita

	positives que els protegixen i respectar en tot moment la igualtat entre xiquets i xiquetes.	2nVSC.BL3.2.2 Descriu conductes que contribuïxen a protegir i respectar la igualtat entre les xiquetes i els xiquets.			U2	U3					Prova oral/escrita
	2nVSC.BL3.3 Identificar les mesures de seguretat passiva i els senyals de circulació per a vianants en el seu entorn immediat, reconéixer situacions quotidianes en què han de respectar-se i expressar les conseqüències per incomplir-les.	2nVSC.BL3.3.1 Reconeix les mesures de seguretat passiva per a vianants més adequades en el seu entorn habitual.				U3	U4				Prova oral/escrita
		2nVSC.BL3.3.2 Descriu les conseqüències de no tindre en compte les mesures de seguretat passiva per a vianants.				U3	U4				Prova oral/escrita

El Decret 108/2014 determina per a l'àrea de llengua castellana els següents criteris d'avaluació:

ÀREA: LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA											
NIVELL: 2N EDUCACIÓ PRIMÀRIA											
BL	CRITERIS D'AVAUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte						Instruments		
1	2nCLL.BL1.1 Participar en assemblees, conversacions i diàlegs escoltant, guardant el torn de paraula i expressant els seus gustos i experiències per iniciativa pròpia.	2NCLL.BL1.1.1 Participa <u>per iniciativa pròpia</u> , en situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs i assemblees) respectant el torn de paraula.	U2	U4	U5	U7	U10	U12			Prova oral/escrita

2nCLL.BL1.2 Captar el sentit global i reconèixer idees principals de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència i resumir-ne oralment el contingut.	2nCLL.BL1.2.1 Identifica el tema en textos orals pròxims a la seua experiència (poemes, cançons, endevinalles, narracions breus, explicacions, regles de joc i instruccions i avisos).	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
	2nCLL.BL1.2.2 Reconeix, en textos orals del nivell educatiu, les idees principals del contingut de la comunicació.cd								Prova oral/escrita
2nCLL.BL1.3 Produir, a partir de models, textos orals, dels gèneres més habituals del nivell educatiu, mantenint l'orde lògic dels textos, evitant repeticions innecessàries i utilitzant un vocabulari, to de veu i pronunciació adequats.	2nCLL.BL1.3.1 En la producció de textos pronuncia adequadament evitant repeticions.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
	2nCLL.BL1.3.2 Produïx <u>a partir de models</u> textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu (descripció de persones animals, objectes i llocs, narracions breus, regles de joc, instruccions senzilles).								Prova oral/escrita
	2nCLL.BL1.3.3 En conversacions i diàlegs adapta el llenguatge a les característiques del seu interlocutor.								Prova oral/escrita
	2nCLL.BL1.3.4 En la producció de textos orals, organitza la informació respectant l'orde lògic de l'estructura textual.								Prova oral/escrita
2nCLL.BL1.4 Memoritzar i reproduir, a partir de models, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.	2nCLL.BL1.4.1 Memoritza, <u>a partir de models</u> , textos orals dels gèneres pròxims a la seua experiència (poemes, retafiles, diàlegs de contes, instruccions).	U2	U4	U5	U7	U10	U12		Prova oral/escrita
	2nCLL.BL1.4.2 Reproduïx, <u>a partir de models</u> , textos orals dels gèneres pròxims a la seua experiència amb una pronunciació i ritme adequats.	U2	U4	U5	U7	U10	U12		Prova oral/escrita
2nCLL.BL1.5 Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió del nivell educatiu i resumint-ne el contingut.	2nCLL.BL1.5.1 Interpreta textos orals del nivell educatiu procedents dels mitjans de comunicació (eslògans, pel·lícules i notícies de la televisió pròxims a la seua experiència), en resumeix el contingut i expressa els seus gustos i preferències sobre el seu contingut.	U1	U3	U6	U8	U9	U11		Prova oral/escrita

2	2nCLL.BL2.1 Llegir en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, textos pròxims a la seua experiència, proposats per l'adult i de la seua pròpia elecció, adequant-se al format i a l'estructura textual.	2nCLL.BL2.1.1 Llig en veu alta, amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, textos pròxims a la seua experiència proposats per l'adult adequant-se al format i a l'estructura textual.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
		2nCLL.BL2.1.2 Llig textos pròxims a la seua experiència proposats per l'adult per a gaudi personal.	U1	U2	U5	U6	U12			Prova oral/escrita
2nCLL.BL2.2 Interpretar, de forma guiada a través de la reflexió i diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipant i comprovant hipòtesis a través del títol i les il·lustracions, captant el sentit global del text, realitzant inferències directes, destacant les idees principals i resumint oralment el contingut.	2nCLL.BL2.2.1 Identifica el tema i el destinatari en els textos escrits impresos, digitals i audiovisuals <u>del nivell educatiu</u> (tirallongues, sopes de lletres senzilles, jeroglífics, cal·ligrames, faules, normes, fulls d'instruccions simples, definicions simples, receptes, etc.).	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita	
	2nCLL.BL2.2.2 Comprova les conjectures que ha anticipat sobre el tema de textos escrits a través del títol i les il·lustracions.								Prova oral/escrita	
	2nCLL.BL2.2.3 Destaca les idees principals resumint oralment el seu contingut								Prova oral/escrita	
2nCLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals per a buscar i seleccionar de forma guiada informació de fonts preseleccionades i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	2nCLL.BL2.3.1 Busca i selecciona informació de fonts preseleccionades, en mitjans digitals i <u>de forma guiada</u> , per a utilitzar-la en tasques d'aprenentatge.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita	
2nCLL.BL2.4 Utilitzar de manera autònoma la biblioteca d'aula i de manera guiada la biblioteca de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, reconeixent i utilitzant els seus sistemes d'ordenació i classificació i respectant les normes de funcionament.	2nCLL.BL2.4.1 Utilitza amb autonomia la biblioteca d'aula i <u>de manera guiada</u> la biblioteca de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita	
	2nCLL.BL2.4.2 Reconeix i respecta les pautes bàsiques d'organització i les normes de funcionament de la biblioteca de centre								Prova oral/escrita	

		2nCLL.BL2.4.3 Utilitza de forma responsable els materials i espais funcionals de la biblioteca d'aula.										Prova oral/escrita
	2nCLL.BL2.5 Participar de forma responsable, a proposta dels adults, en accions del pla lector del centre com presentacions de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc., per a la millora de la competència lectora i per a refermar l'hàbit lector.	2nCLL.BL2.5.1 Participa, <u>de manera activa i responsable</u> , en accions del pla lector del centre organitzades per al seu nivell educatiu (presentacions de novetats bibliogràfiques, trobades amb autors, etc.).	T	O	T	E	S					Prova oral/escrita
3	2nCLL.BL3.1 Planificar i escriure de forma reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu redactant l'esborrany, mantenint l'orde lògic i evitant repeticions innecessàries, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics adequats.	2nCLL.BL3.1.1 Participa per mitjà de l' <u>observació de models</u> en el procés col·lectiu de planificació i escriptura de textos (descripcions de persones, animals i objectes i llocs, narracions breus i instruccions senzilles).	U4	U5	U6	U7	U8	U11	U12			Prova oral/escrita
		2nCLL.BL3.1.2 Quan redacta textos organitza la informació evitant repeticions i respectant l'orde lògic de l'estructura textual.										Prova oral/escrita
		2nCLL.BL3.1.3 Quan redacta textos adapta el llenguatge a les característiques de l'interlocutor.										Prova oral/escrita
		2nCLL.BL3.1.4 Quan redacta textos utilitza adequadament alguns recursos lingüístics (la comparació i el joc de paraules).										Prova oral/escrita
	2nCLL.BL3.2 Participar de forma col·lectiva en el procés de revisió de textos escrits, detectant errors de forma reflexiva i dialogada amb ajuda dels seus companys i els presenta cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu	2nCLL.BL3.2.1 Realitza <u>amb ajuda de guies</u> el procés de revisió de textos escrits detectant errors amb les orientacions de l'adult.	T	O	T	E	S					Prova oral/escrita
		2nCLL.BL3.2.2 Presenta els textos revisats cuidant els seus aspectes formals (cal·ligrafia, format de presentació, etc.) adequant-los als gèneres textuais propis del nivell educatiu (descripcions de persones, animals i objectes i llocs, narracions breus i instruccions senzilles).										Prova oral/escrita
		2nCLL.BL3.2.3 Presenta els textos revisats respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell										Prova oral/escrita

		educatiu (...)* Vegeu quadro d'elements gramaticals								
	2nCLL.BL3.3 Utilitzar, a partir de models, l'escritura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva de fonts preseleccionades, per mitjà de llistes, taules, seqüències temporals, imatges i dibuixos per a utilitzar-la en la redacció de textos o tasques d'aprenentatge.	2nCLL.BL3.3.1 Organitza, <u>a partir de models</u> , la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura de fonts preseleccionades per mitjà de taules i seqüències temporals per a utilitzar-la en la redacció de textos o tasques d'aprenentatge.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
4	2nCLL.BL4.1 Reconèixer, de forma guiada, els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu per a interpretar, elaborar i revisar textos de manera col·lectiva.	2nCLL.BL4.1.1 Reconeix per mitjà de l'observació de models els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu en textos orals i escrits de l'entorn escolar (centre) i social pròxim	U1	U3	U6	U8	U9	U11		Prova oral/escrita
		2nCLL.BL4.1.2 Participa en el <u>procés guiat</u> de revisió col·lectiva de textos aplicant els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu. * Vegeu quadro elements gramaticals BL3								Prova oral/escrita
	2nCLL.BL4.2 Utilitzar, de forma guiada, el diccionari alfabètic, i programes i aplicacions educatives senzilles per a identificar el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió col·lectiva de textos.	2nCLL.BL4.2.1 Identifica el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió col·lectiva de textos, utilitzant, <u>de forma guiada</u> , el diccionari alfabètic i programes o aplicacions educatives senzilles.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
		2nCLL.BL4.2.2 Amplia el seu vocabulari formant noves paraules utilitzant augmentatius i diminutius per a millorar les seues produccions orals i escrites.	U8							Prova oral/escrita
	2nCLL.BL4.3 Identificar i reproduir diferents tipus d'oracions adequades al nivell per a, amb ajuda de models, millorar les habilitats de comprensió, expressió i interacció orals i	2nCLL.BL4.3.1 En la comprensió i producció de textos, orals o escrits, identifica amb ajuda de models diferents tipus d'oracions simples (enunciatives, interrogatives i	U3	U4	U10	U11				Prova oral/escrita

escrites.	exclamatives).								
2nCLL.BL4.4 Identificar les diferències bàsiques de les llengües cooficials i les seues tradicions per a reconèixer-les en les produccions pròpies i alienes dins i fora de l'àmbit escolar.	2nCLL.BL4.4.1 Reconeix, a partir de models, les diferències bàsiques de les llengües cooficials en les produccions pròpies i alienes de l'àmbit familiar i escolar.	U12							Prova oral/escrita
2nCLL.BL4.5 Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància sense abandonar quan li costa realitzar-les, demanant ajuda si la necessita	2nCLL.BL4.5.1 Segueix amb atenció i constància les instruccions per a realitzar una activitat d'aprenentatge senzilla.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
	2nCLL.BL4.5.2 Demana ajuda a l'adult o als seus companys/es quan la necessita.								Prova oral/escrita
2nCLL.BL4.6 Participar en el procés de planificació del desenrotllament d'un producte o una tasca, ordenar amb ajuda els passos que s'han de seguir, reconèixer si els ha realitzat correctament i expressar les seues opinions sobre el resultat.	2nCLL.BL4.6.1 Reconeix si ha seguit correctament els passos per al desenrotllament d'un producte o una tasca planificats de forma col·lectiva.	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
	2nCLL.BL4.6.2 Descriu els passos que ha seguit per a realitzar un producte o una tasca i dóna la seua opinió sobre la qualitat de realització de cada un dels passos								Prova oral/escrita
2nCLL.BL4.7 Participar en equips de treball realitzant la part de la tasca assignada, col·laborant amb els altres membres del grup per a aconseguir metes comunes	2nCLL.BL4.7.1 Realitza la part de la tasca que li correspon en un equip de treball per a aconseguir metes comunes	T	O	T	E	S			Prova oral/escrita
2nCLL.BL4.8 Interactuar i compartir continguts digitals de forma guiada utilitzant ferramentes de comunicació en temps real, adequats al nivell, en dispositius de les TIC,	2nCLL.BL4.8.1 Interactua i compartix continguts digitals <u>de forma guiada</u> utilitzant ferramentes de comunicació en temps real en dispositius de les TIC (videoconferència, missatgeria instantània, etc.) en situacions de comunicació								Prova oral/escrita

	aplicant bones formes de conducta.	espontànies.										
		2nCLL.BL4.8.2 Interactua i compartix continguts digitals guardant el torn de paraula i dirigint-se al receptor amb respecte i identificant conductes inadequades.									Prova oral/escrita	
5	2nCLL.BL5.1 Identificar i anomenar, amb les seues pròpies paraules, els elements que diferencien els textos literaris narratius i poètics i captar el sentit d'alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentres participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.	2nCLL.BL5.1.1 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> les diferències entre textos orals i escrits narratius (contes i relats) i lírics, (poemes i cançons) d'ús habitual a l'aula.	U2	U4	U5	U7	U10	U12			Prova oral/escrita	
		2nCLL.BL5.1.2 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> els elements bàsics (narrador, personatges, espai i temps) de contes i altres relats, orals i escrits, sempre que apareguen de manera explícita										Prova oral/escrita
		2nCLL.BL5.1.3 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> els elements bàsics (rima i ritme) de poemes i cançons, orals i escrits, d'ús habitual a l'aula										Prova oral/escrita
		2nCLL.BL5.1.5 Identifica i <u>anomena amb les seues pròpies paraules</u> la comparació i els jocs de paraules quan apareixen en textos d'ús habitual a l'aula										Prova oral/escrita
	2nCLL.BL5.2 Seleccionar informació de fonts preseleccionades amb ajuda de guies, sobre l'entorn social o la tradició cultural, a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la seguint indicacions de l'adult en les tasques d'aprenentatge.	2nCLL.BL5.2.1 Selecciona informació, de fonts preseleccionades responent a preguntes sobre l'entorn o la tradició cultural a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	T	O	T	E	S					Prova oral/escrita
2nCLL.BL5.3 Elaborar, oralment i per escrit, de forma col·laborativa, a partir de models, amb sentit estètic i creativitat, relats breus i poemes senzills amb recursos	2nCLL.BL5.3.1 Elabora de forma col·laborativa, oralment i per escrit, <u>a partir de models</u> , amb sentit estètic i creativitat, relats breus utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita i els recursos retòrics	U2	U4	U5	U7	U10	U12				Prova oral/escrita	

	retòrics i mètrics adequats al nivell.	adequats al nivell.								
		2nCLL.BL5.3.2 Elabora oralment i per escrit, <u>a partir de models</u> , amb sentit estètic i creativitat, poemes senzills utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita i els recursos retòrics i mètrics adequats al nivell.								Prova oral/escrita
	2nCLL.BL5.4 Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions senzilles de textos literaris com ara fragments i diàlegs de contes, poemes... i no literaris com ara conversacions en situacions quotidianes, usant una entonació, volum i gestos adequats a través del joc i l'experimentació.	2nCLL.BL5.4.1 Participa en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions senzilles de textos literaris (fragments i diàlegs de contes, poemes...) i no literaris (conversacions en situacions quotidianes) usant una entonació, volum i gestos adequats.	U3	U4	U5					Prova oral/escrita

7.2. Criteris de qualificació.

En relació amb els criteris d'avaluació, es troben els anomenats criteris de qualificació, que em serveixen per atorgar determinades qualificacions i els quals coneixen tant el meu alumnat, com les seues famílies. En relació a la meua Programació Didàctica, són els següents:

MATEMÀTIQUES		
INSTRUMENTS	INDICADORS, CONCEPTES, ÍTEMS	PERCENTATGE
Proves orals i escrites	Numeració fins al 999 Operacions (suma, resta portant-ne) Inici de la multiplicació i taules de multiplicar. Comprensió i resolució de problemes.	60%
Treballs complementaris	Grau de perfecció Grau de responsabilitat	20%
Participació i comportament	Intervenció Cooperació Respecte Interès Ordre i neteja (llibreta)	20%

LLENGÜES		
INSTRUMENTS	INDICADORS, CONCEPTES, ÍTEMS	PERCENTATGE
Proves orals i escrites	Lecto-escritura. Comprensió oral i escrita. Expressió oral i escrita.	60%
Treballs complementaris	Grau de perfecció Grau de responsabilitat	20%
Participació i comportament	Intervenció Cooperació Respecte Interès Ordre i neteja (llibreta)	20%

CIÈNCIES NATURALS I SOCIALS		
INSTRUMENTS	INDICADORS,CONCEPTES,ÍTEMS	PERCENTATGE
Proves orals i escrites	Comprendre la natura i el medi ambient. Conèixer la realitat social de l'entorn.	60%
Treballs complementaris	Grau de perfecció Grau de responsabilitat	20%
Participació i comportament	Intervenció Cooperació Respecte Interès Ordre i neteja (llibreta)	20%

PLÀSTICA		
INSTRUMENTS	INDICADORS,CONCEPTES,ÍTEMS	PERCENTATGE
Rúbrica	Valoració dels treballs artístics.	60%
Treballs complementaris	Grau de perfecció Grau de responsabilitat	20%
Participació i comportament	Intervenció Cooperació Respecte Interès Ordre i neteja (llibreta)	20%

En aquest sentit, la qualificació de cada escolar la determine de la manera següent:

- **EXC (9 i 10)** si arriba o supera el 90% dels criteris de qualificació.
- **NOT (7 i 8)** si es troba entre un 70% i un 90% en els criteris de qualificació.

- **BÉ (6)** si es troba entre un 60% i un 70% en els criteris de qualificació.
- **SUF (5)** si es troba entre un 50% i un 60% en els criteris de qualificació.
- **INS (1, 2, 3 i 4)** si no arriba al 50% en el criteris de qualificació.

7.3 Activitats de reforç i ampliació.

Es troben a cada Unitat Didàctica.

8.MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.

8.1 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu:

Dins de l'escola inclusiva que contempla el nostre sistema educatiu, resulta necessària l'atenció a l'alumnat en funció de les seues capacitats, interessos i motivacions.

Els xiquets i xiquetes requereixen respostes educatives diferenciades, però les causes d'aquesta situació es relacionen, sobretot, amb el seu context econòmic, social i cultural, amb la seua història personal i escolar, amb el seu nivell de desenvolupament i, inclús amb els propis processos d'actuació educativa que es produeixen a l'aula.

La detecció de les necessitats i barreres es fa durant el primer trimestre en una reunió amb l'equip docent . Segons aquesta reunió s'ha detectat l'existència dels següents casos:

	Nº xiquets de Nivell 3	Nº xiquets de Nivell 4	Total d'alumne s amb NESE
2nA	2	1	3
2nB	1	3	4
2nC	3	2	5

Tipus de mesures Nivell 3:

- Actuacions d'acompanyament i suport personalitzat.

Tipus de mesures Nivell 4

-ACIS

-Activitats de reforç

-Actuacions d'acompanyament i suport personalitzat

8.2 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat de compensació educativa:

El centre disposa d'un projecte de coordinació amb serveis socials de la localitat amb l'objectiu de detectar alumnat amb necessitats i poder actuar el més aviat possible per tal d'eliminar les barreres que dificulten la seua

integració educativa.

Així mateix, el claustre ha confeccionat un protocol intern per tal de protocolitzar de forma uniforme el procediment a realitzar per part de tot el claustre davant la detecció d'alumnat amb necessitats de compensació educativa.

8.3 Activitats complementàries.

Les activitats complementàries no es podran dur a terme si no poden garantir la seguretat sanitària dels alumnes per qüestió de la COVID 19

- Activitats de reforç i ampliació.

(Es troben a cada Unitat Didàctica)

9. ELEMENTS TRANSVERSALS.

Els continguts transversals que es recullen en la Programació Didàctica transcendeixen als nivells educatius i les àrees curriculars i impregnen el procés educatiu, perquè aborden sabers que tenen presència en tots els àmbits de l'aprenentatge.

Els elements transversals del currículum són els següents:

9.1. Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.

Al nostre centre disposem d'una responsable encarregada de coordinar el Projecte de Foment Lector, en el qual ens basem per a realitzar les activitats durant este curs escolar.

Considerant que la lectura és, si més no, la part més important en el desenvolupament de qualsevol activitat acadèmica, una adequada comprensió del que llegim n'és imprescindible per al bon funcionament d'un grup.

El PFL es desenvolupa de manera setmanal i s'organitza de la següent forma:

- La meitat del grup-classe realitza les activitats en la biblioteca amb la mestra responsable del projecte mentre que l'altra meitat realitza activitats a l'hort escolar. Per tant, en aquest horari es procura que el món dels llibres forme part del món de l'alumnat, que entenga des dels aspectes més tècnics fins a les increïbles possibilitats que té la lectura, com a font d'informació i com a plaer i desenvolupament de la imaginació.
- Es desenvolupa un activitat d'apadrinament lector, on els més grans lliguen contes als més xicotets del'escola.
- A més a més, dins del treball a les àrees de llengües, cadascuna de les tutories desenvolupa diverses estratègies per a que l'alumnat llisca durant tot el curs escolar

Durant el present curs escolar realitzarem les activitats programades en el PFL, amb activitats orals i escrites. Les activitats acordades per al **Foment Lector** són:

- Préstec de llibres de la biblioteca d'aula.
- Celebracions i commemoracions de dates puntuals relacionades amb la lectura dins de l'aula.
- Consulta de llibres en Biblioteca d'aula.
- Memorització de poemes, embarbussaments, endevinalles, refranys...
- Il·lustració d'un text: poema, fragment literari, etc..

Les activitats per al desenvolupament en l'alumnat de la **comprensió lectora** són:

- Exposició de llibres.
- Qüestionaris després de la lectura.
- Trivial Lector de llibres de referència.

Les activitats per al desenvolupament en l'alumnat de **l'Expressió Oral i Escrita** són:

- Dramatitzacions (Musical Escolar).
- Debats entre l'alumnat amb diferents temàtiques d'interès.
- Presentació als companys del llibre preferit per cadascú.

Es realitzaran de forma trimestral proves de Competència Lingüística: Velocitat Lectora, Comprensió escrita i Oral, Expressió Oral per a avaluar l'evolució i l'impacte de les activitats en la millora de la competència lingüística de l'alumnat.

9.2 Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.

Segons l'article 7 del Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, un dels seus objectius fonamentals és:

- i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.

Per tant, a l'aula es treballa per a millorar la competència digital de l'alumnat a través d'activitats interactives proposades per a treballar a casa.

9.3 Educació cívica i constitucional i igualtat efectiva entre homes i dones.

Considerant a l'alumnat com a element actiu, integrant de la societat, dins d'aquest àmbit existeixen algunes qüestions amb les quals la Programació Didàctica ha de ser especialment sensible:

- La igualtat efectiva entre homes i dones.
- La prevenció de la violència de gènere.
- El tractament dels valors inherents al principi d'igualtat de tracte i no-discriminació per qualsevol condició o circumstància personal o social.
- La prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social.
- L'educació en valors de llibertat, justícia, igualtat, pluralisme polític, pau, democràcia, respecte als drets humans i rebuig de la violència.
- L'atenció a les persones amb discapacitat. L'escola ha d'oferir-los una educació de qualitat, i garantir l'equitat i la inclusió perquè es troben en igualtat d'oportunitats amb la resta dels alumnes.
- El desenvolupament sostenible i el medi ambient.
- Les situacions d'explotació de les persones i d'abús sexual.
- El risc derivat de la utilització de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació. La protecció davant emergències i catàstrofes.

- La cura personal, l'activitat física i la dieta equilibrada.
- L'educació i la seguretat viària, la millora de la convivència i la prevenció dels accidents de trànsit.

Tots aquests aspectes es treballaran mitjançant lectures, jocs i anàlisis de resolució de conflictes que apareguen en la vida escolar i àmbit familiar.

9.4 Emprenedoria

Segons l'article 10.4 del Real Decret 126/2014 de 28 de febrer pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, les administracions educatives fomentaran les mesures perquè l'alumnat participe en activitats que li permeti afermar l'esperit emprenedor i la iniciativa empresarial a partir d'aptituds com la creativitat, l'autonomia, la iniciativa, el treball en equip, la confiança en un mateix i el sentit crític.

Des de la nostra aula aquest element transversal es treballarà a través de:

- Activitats cooperatives.

10. AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA							
ASPECTES A AVALUAR	GRAU D'ADQUISICIÓ						PROPOSTES DE MILLORA
	0	1	2	3	4	5	
1. INTRODUCCIÓ							
1.1. La justificació ha estat clara, individualitzada i basada en la normativa.							
1.2.1. La contextualització fa referència a les característiques del grup-classe.							
1.2.2. La contextualització s'ha basat en els resultats de les avaluacions inicials.							
1.2.3. La contextualització fa referència a les característiques individuals de l'alumnat,							
1.2.4. La contextualització inclou els recursos personals de l'aula.							
2. OBJECTIUS							
2.1. Els objectius s'ajusten a la normativa vigent.							
2.2. Els objectius han estat adequats al nivell de l'aula.							
3. COMPETÈNCIES							
3.1. Les competències s'ajusten a la normativa vigent.							
4. CONTINGUTS							

4.1. Els continguts s'ajusten a la normativa vigent.							
4.2. Els continguts han estat adaptats i connectats a la realitat i altres àrees.							
5. UNITATS DIDÀCTIQUES O PROJECTES DE TREBALL.							

5.1. En les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball es relacionen els objectius específics, competències, continguts i criteris d'avaluació.							
5.2. En les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball els criteris d'avaluació estan relacionats amb els estàndards d'aprenentatge i els indicadors de logro.							
5.3. La distribució temporal de les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball ha sigut adequada.							
5.4. Les activitats, tasques o productes han servit per a assolir els tres nivells d'aprenentatge competencial: Comprensió- Assimilació- Implementació.							
6. METODOLOGIA I RECURSOS							
6.1. La metodologia emprada ha servit per a assolir els objectius específics de cada unitat.							
6.2. La metodologia emprada ha servit per a aconseguir els tres nivells d'aprenentatge competencial.							
6.3. Els recursos han ajudat a adquirir els tres nivells d'aprenentatge competencial.							
7. AVALUACIÓ							
7.1.1. Els criteris d'avaluació reflecteixen els objectius i continguts que s'havien programat.							
7.1.2. Els indicadors d'assoliment han ajudat per a filtrar el que ha aconseguit i on ha arribat l'alumnat.							

ASPECTES A AVALUAR	GRAU D'ADQUISICIÓ						PROPOSTES DE MILLORA
	0	1	2	3	4	5	
7.2.1. Els instruments d'avaluació han servit per a avaluar el que es pretenia.							
7.2.2. Els instruments d'avaluació són coherents amb els indicadors d'assoliment.							
7.2.3. Les proves d'avaluació han sigut adequades a l'edat de l'alumnat i als continguts avaluats.							
7.3. Els criteris de qualificació s'ajusten a les pautes establertes en Claustre.							
7.4. Les activitats de reforç han contribuït a solucionar les diferents dificultats d'aprenentatge.							
7.5. La programació contempla activitats d'ampliació, consolidació i repàs .							
8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU							
8.1. Les Necessitats Educatives Especials s'han detectat promptament.							
8.2. S'ha donat resposta a les Necessitats Educatives Especials .							
8.3. Ha hagut coordinació amb l'equip d'Educació Especial.							
9. ELEMENTS TRANSVERSALS							
9.1. Els elements transversals estan especificats a la programació: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Coeducació ▪ Foment a la Lectura ▪ Ús responsable de les TIC ▪ Emprenedoria ▪ Educació Cívica i Constitucional 							

9.2. La programació recolza l'Educació
▪ en **Valors** i el **Pla de Convivència**.

--	--	--	--	--	--	--	--

